

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΡΠΑ

1918

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ Ι. Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ — ΑΘΗΝΑΙ 1922

Indra

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΥΠΩΜΕΝΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ

Τραγούδια τῆς Ὁφενῆς.	1900
Σερενάτα τῶν Λουλουδιῶν.	1901
Silentii Dissolutio.	1903
Ἡ Μεγάλη Αὔρα.	1908
Κάλβεια Μέτρα.	1909
Ἀγιά-Βαρβάρα.	1909
Juvenilia.	1909
Ἡ Νύχτα τῆς Πρωτομαγιᾶς.	1909
Ο Ἀπέθαντος.	1909
Τρόπαια στὴν Τρικυμία.	1910
Θέατρο καὶ Πρόξα.	1910
Οἱ Τσιγγανόθεοι.	1910
Ο Γῦρος τῶν Ωρῶν.	1911
Ἐργα καὶ Ἡμέραι τοῦ Ἡσιόδου	1912
Οἱ Στροφὲς τοῦ Μορεάς.	1915
Les Perses de l' Oceident.	1917
Au Commencement était l'action.	1917
Les Petites Hellades et l' Hellenisme.	1918
Anthologie.	1919
Μικροὶ Περίπατοι, τόμος Α'.	1919
Δίχως Φτερά.	1919
Ἀπολλώνιον Ἄσμα	1919

ΕΤΟΙΜΑ ΝΑ ΤΥΠΩΘΟΥΝ

- Χριστὸς Ἀνέστη (δρᾶμα).
- Μακρινὰ Λουλούδια.
- Μικροὶ Περίπατοι. Τόμος Β'
- «Τὰ Ρουμπαγιάτα» τοῦ Ὁμάδος Καγιάμ.
- Ἐπίλογος σὲ κάποια βιβλία.
- Κάποια Διηγήματα.
- Ωδές.

ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΡΠΑ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ
Βραβεῖον Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΡΠΑ

1918

Απὸ τὸ βιβλίο αὐτὸν ἐτυπώθηκαν χωριστὰ σὲ χαρτὶ πολυτελείας,
ἐκατὸ ἀντίτυπα ἀριθμημένα 1 — 100 καὶ ὑπογραμμένα ἀπὸ τὸν ἴδιο
τὸν ποιητή.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ — ΑΘΗΝΑΙ 1922

ПРОЛОГОК

LES TAMARIS

ETABLISSEMENT PHYSIOTHÉRAPIQUE

DE SAINT-CLOUD

2 AVENUE POZZO DI-BORGO

TÉLÉPHONE AUTEUIL 00-62

(FIL DIRECT AVEC PARIS)

25 novembre 1909

Maitre,
je vous suis reconnaissant du don que
vous m'avez fait de cette couronne
poétique, accompagnée d'une dédicace
trop flattante.

A travers les voiles de la traduction
du discours le forme pur et les
beaux mouvements de votre muse.

Vous êtes un grand lyrique.
Vous rejoignez sans effort et naturellement
la poésie de la Grèce antique, comme
naturellement aussi vous vous jetez
dans les vastes espaces de la poésie
moderne.

En la Grèce s'honneur et se réjouit
de vous avoir enfin !

Veuillez, Sotiris Skopis, recevoir
l'hommage de mon admiration

Antoine Bruneau

Διδάσκαλε,

Σᾶς εἶμαι ύπόχρεως γιὰ τὸ δῶρο ποῦ μοῦ ἐκάματε, γιὰ τὸ ποιητικὸ αὐτὸ στεφάνι, τὸ συνοδευμένο μὲ μιὰ ἀφιέρωσι πολὺ κολακευτική.

Ανάμεσα ἀπὸ τοὺς πέπλους τῆς μεταφράσεως, ἀνακαλύπτει κανεὶς τὴ διαυγῆ μορφὴ καὶ τὶς ὠραῖες κινήσεις τῆς μούσας σας.

Εἴσαστε ἔνας μεγάλος λυρικός.

Ἐνώνετε, χωρὶς προσπάθεια καὶ φυσικά, τὴν ποίηση τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας, καθὼς φυσικὰ ἐπίστης φίληνεσθε στὶς ἀχανεῖς ἐκτάσεις τῆς σύγχρονης σκέψεως.

Ἡ Ἑλλάδα ἡς ὑπερηφανεύεται κι ἡς ἀγάλλεται ποῦ σᾶς ἐγέννησε.

Δεχθῆτε, Σωτήρη Σκίπη, τὴν ἔκφραση τοῦ θαυμασμοῦ μου.

ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Στὸν ἀδάνατο

ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

μ' εὐγνωμοσύνη καὶ θαυμασμὸ

Σ, Σ

* * *

Τὸ ἔρω, ὃ στίχοι μου πικροί ! Θὰ σᾶς περιφρονήσουν
ὅσοι λικνίζονται εύκολα ἀπ' τὴν αἰσιοδοξία,
ὅσοι ἀπὸ λόγια τορνευτὰ μποροῦνε νὰ μεθύσουν
καὶ κάποιων βοιωτῶν ποιητῶν τοὺς τέρπει ἡ ὅητορεία.

"Ομως ἐσεῖς θὰ γίνετε παρήγορες σελίδες,
σ' ἐκείνους δποῦ ἐστείρεψεν ἡ βρύση τῶν ματιῶν τους,
σ' ἐκείνους ποῦ βαθιὰ μισοῦν τὶς πρόστυχες ἐλπίδες
καὶ τὸ στερνὸ ἔχαιρέτησαν ἔνα πρωὶ ὄνειρόν τους.

Σ' ἐκείνους δποῦ ἀπόμειναν στὸ σπίτι αὐτό, ποῦ μπῆκαν,
τὸ ἀνόητο, καὶ δὲν ἔφυγαν γιὰ ἐν' ἄλλο . . . ἀπὸ ὀκνηρία,
σὰν χειλιδόνια, ποῦ ἔξαφνα κακοὶ καιροὶ τὰ βρῆκαν,
κι ἔνα χειμῶνα ζήσανε μόνο μὲ νοσταλγία.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

“Ω Μορεάς ! κι” ἀν̄ ἔχυσες μὲς σὲ μιὰ γλῶσσα ἔνη
τὸ δυνατό σου πόνο,
βρῆκες ἀλήθεια τὴν μορφὴν πιὸ τελειωμένη,
τὸν πιὸ θαυμάσιο τόνο.

Κι’ εἶσαι γιὰ μᾶς δ ἀρχαιόπορος δ ψάλτης, ποῦ, τὴν λύρα
τοῦ Ἀπόλλωνα, στὸν ὅμο
βαστάζοντας, μᾶς ἀνοιξες — χρυσῆ σου τέτοια Μοῖρα ! —
τὸν ταιριαστό μας δρόμο.

Κι ἀν̄ εἴταν λιγοστάλαχτες οἱ ἀσύγκριτες «Στροφές» σου,
ἔχώρεσαν βαθιά τους,
οἱ ὁμορφιές τῆς Φύσης μας, ποῦ εἴταν καὶ δικές σου,
μ’ ὅλη τὴν πλατωσιά τους.

II

Ἐσύ, ποῦ σὰν τοῦ Κηφισσοῦ τὸ ἀηδόνι, ἥρθες μιὰ μέρα
στοῦ Σηκουάνα τῆς ὁχθιές,
καὶ μέσα στὸν παρισινὸν ἐσκόρπισες ἀγέρα
τόσες περίγλυκες μολπές,

Δὲν ξέχασες τὴν θεία σου γενιά, καὶ τὸ στερνό σου
βαθὺ τραγοῦδι εἶταν γι' αὐτή,
καὶ τότε μόνο δλόγυρα ξεχύθηκε ὁ σκοπός σου
σὰ μιὰ σοφόκλια πνοή.

Ταλήνιος καὶ περήφανος στὶς ξωτικὲς τῆς Δύσης
ἀνάμεσα τὶς ὅμορφιές,
Μοῖρα σου εἴταν νὰ διαβεῖς καὶ νὰ τὶς τραγουδήσεις
στὶς μαγεμένες σου «Στροφές».

Ομως στὸ βάθος στάθηκες σὰν παραστρατισμένος,
κάποιος ἀρχαῖος ὑμνωδός,
πυῦ δ ὑπνος του ξάφνου ἐκόπηκε κι ἔξυπνησε σὰν ξένος
στὸ βάρβαρον αἰῶνα ἐμπρός.

Κι ἔζησες μὲ τὴν θύμηση τῆς πρώτης σου λαμπράδας
καὶ μίλησες παντοῦ, παντοῦ,
μὲ τὴν ἀγέραστη φωνὴ τῆς λατρευτῆς σου Ἑλλάδας
καὶ τοῦ παλιοῦ της τοῦ καιροῦ.

III

IV

Ἐκεῖ, στοὺς ὅχθους τοὺς χλωροὺς τοῦ Σηκουάνα τοῦ Θολοῦ,
δποῦ συχνὰ συνήθιζες φεμβώδης νὰ πλανᾶσαι,
ἥρθα μιὰ μέρα νὰ σὲ βρῶ, ἄχ, καὶ σὲ ζήτησα παντοῦ
καὶ τῶν λευκῶν τοὺς ψίθυρους ἐρώτησα πιῦ νᾶσαι.

Καὶ μοῦ εἴπανε πῶς ἔρχεσαι πάντα στὶς νύχτες τὶς βαθιές,
κυνηγητὴς μιᾶς ἀπιαστης εἰκόνας φευγαλέας,
ὅταν τοῦ φεγγαριοῦ ἀντικρὺ πέφτουν οἱ ἀχτίδες οἱ χλωμές,
φωτίζοντας τὸ ἀέτωμα μιᾶς ἐκκλησίας ἀρχαίας.

V

Σὲ πρόδωσεν δὲ ἔρωτας, μᾶς εἶπες, κι ἡ φιλία,
σὲ πρόδωσε ἡ ζωή.
Ἡ καθεμιά, σὲ πότιζε καινούργια μιὰ πικρία,
τῆς Φύσης ἡ ἐποχή.

Μονάχα τὸ φυινόπωρο σοῦ στάθηκε ὃς τὸ τέλος,
ὅς Μορεάς, πιστό,
τί νοιάζει ποῦ σοῦ τρύπησε, μὲ τὸ χρυσό του βέλος,
τὸ στῆθος σου κι αὐτό,

Ἄφοῦ τὶς πιὸ βαθιές χορδὲς σάλεψε τῆς καρδιᾶς σου
μὲ μετρημένη ὁρμὴ
κι ὅπως ἀντίλαλος σπηλιᾶς ἀντίκηθε ἡ ὁμορφιά σου,
ποῦ ἐκράταες μυστική !

VI

Κάθε φορά, ποῦ πλάτανο θὰ ίδω κισσοπλεγμένο
καὶ κυπαρίσσι δλόθιολο νὰ φράζῃ μιὰν αὐλή,
θαρρῶ μπροστά μου πῶς θὰ βγεῖ περήφανο, θλιμένο,
τὸ φάντασμά σου, ὃ ποιητή.

Τόσο πολὺ τ' ἀγάπησες, τὰ ῦμνησες τόσο ὁραῖα,
ἐπῆραν κατιτὶ ἀπὸ σὲ βαθὺ καὶ μυστικό,
ποῦ λὲς πῶς τώρα μ' ὅλ' αὐτὰ συγχίζεται μοιραῖα
τὸ ἄτομό σου τὸ ὑψηλό.

VII

Ἐσένα πάντα ἔχω στὴ μνήμη,
ὅταν θωρῶ κάποιο συντρίμμι
ἀρχαίου μαρμάρινου ναοῦ.

Οταν θωρῶ ναυαγισμένο
κάποιο καράβι, ἐκεῖ ωχμένο
σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ λιμανιοῦ.

Καὶ τῶν στροφῶν σου τὰ βιβλία,
ἀπ' τὴ μεγάλη ἐποποιία
τοῦ ἀνθρώπου τοῦ παντοτεινοῦ,

Ναυάγια καὶ συντρίμμια τάχα
δὲν εἶνε, ποῦ ἀπὸ τὴν ὁργή, μονάχα
αὐτὰ ἀπομεῖναν, τοῦ καιροῦ;

VIII

Κοντὰ σὲ καλαμιές χλωρές, ποῦ τὶς χαιδεύει ἐσπερινὸ^ν
ῥγέρι κι αὐτὲς γέρνουνε σὰν ἀπὸ κάποια εὐγνωμοσύνη,
μοῦ ἀρέσει τὸ βιβλίο σου πολλὲς φορές τὸ λατρευτὸ^ν
ἀνοίγω καὶ τραγούδια σου νὰ λέω σιγὰ μὲς στὴ γαλήνη.

Κι ἔτσι μαζί σου χαίρομαι, μαζί σου καὶ βαθιὰ πονῶ·
μαζί σου γιὰ τὸν πόνο μας αἰσθάνομαι μιὰ περηφάνεια,
γιατὶ μονάχα δ σπαραγμὸς γενιᾶ τὸ τέλειο τὸ σωστό,
ὅπως τὰ ρόδα όπου σου γιὰ νὰ πλεχτοῦν σ' ὠραῖα στεφάνια.

IX

Τὸ βουλεβάρτο τὸ ἀκριβό, σὰν ἥρθα στὸ Παρίσι,
μοῦ φάνταξε σὰν ἀδειανὸ χωρὶς ἐσένα πιὰ
κι ὅλο σὰ νὰ περίμενε ξανὰ νὰ σ' ἀντικρύσει
τὸ βλέμμα μου, στρεφότανε σὲ κάθε του γωνιά.

Μὰ πουθενὰ δὲ φάνηκες. Τὸ καφενεῖο θλιμένο
εἴταν κι ἔκεινο, ὅπου ἄλλοτες ἐρχόσουν νὰ μᾶς βρεῖς,
στὸ χέρι ἔνα τριαντάφυλλο κράτωντας μαδημένο,
τὰ χείλη σου ψελλίζοντας τὸ τέλος μιᾶς «Στροφῆς».

X

Φῶς καὶ λουλούδια εὐχήθηκες, ποιητή, γιὰ τὴ θανή σου!
κι ὁ Μάρτιος σάρκαν ἔδωκε στὴ δίκαιη σου εὐχή,
γιατὶ εἴταν ἀπ' τὸ πνεῦμα σου καὶ τὴν ὥραία ψυχή σου
περιχυμένος κι ἔβιασε τὴν ἄνοιξη νὰ φθεῖ.

XI

Τὸ μῆρο ποῦ οἱ πανέλληνες ἐκόβαν νὰ κοσμήσουν
τὴν κόμη τῶν ἡρώων τους τὸν παλαιὸ καιόδ,
μὲς στῆς Ἀθήνας πόθησες τὸ ἄλσος νὰ τὸ θερίσουν,
τὸ στέφανο τῆς δόξας σου νὰ ὅμδρφαινε κι αὐτό.

Κι ἀφοῦ δὲν εἴτανε γραφτό, τὸ θεῖο τὸ μέτωπό σου,
μ' ἔκεινο νὰ ἐστεφάνωνα, σὰν εἴσουν στὴ ζωή,
στὸ φέρων καὶ σοῦ τὸ μαδῶ στὸν τάφο τὸν ἰερό σου,
δποῦ κρατᾶ τὴν τέφρα σου μὲ ζήλια μυστική.

XII

Δεν ήρθα, τὴν ἔξαγνιση γιὰ ναῦρω τὴ δική μου,
σὲ σένα τὴ γλυκιά·
(ἔμενα δ πόνος, Μορεάς, ποῦ νοιώθω στὴν ψυχή μου,
μ' ἔχει ἔξαγνίσει πιά.)

Μὰ γιὰ νὰ φέρω σὲ πηγὴ-πρὸς τὴ δική σου σκέψη,
ποῦν" ἡ παλιά, ἡ ἀττική,
τὴν ἵδια μας τὴν ποίηση, ποῦ εἶχε φριχτὰ νοθέψει
τοῦ Βοιωτοῦ ἡ πνοή.

XIII

Τὴν ὑψηλὴν ἀποστολή, ποῦ ἔδωκες στὸν ἑαυτό σου,
σὲ πέρας τὴν ἔχαρηκες ἀγέλπιστο νὰ θεῖ
καὶ δείχνοντας τὸν πόνο σου γυμνὸ τὸν τραγικό σου,
ἔκανες καὶ σαλεύτηκε στοὺς στίχους σου ἡ Φυλή.

Καὶ τὸ "Εθνος τὸ Γαλατικό, ποῦ τὴ φωνή σου ἐγεύτη,
ῶσὰν παιδιοῦ τού νάτανε, μέσα στὴν καθαρή,
τὴν κρουσταλλένια σκέψη σου, σὰ μέσα σὲ καθρέφτη,
εἰδε κι ἀγάπησε διπλὰ τὴν πατρική σου γῆ.

Κι είσαι τὸ ὠραῖο τὸ σύμβιο κι δ κρῖκος ποῦ θὰ δένει,
μὲς τῶν ἐτῶν τὸ κύλισμα, ὁ Μορεάς ἐσύ,
τὴ χώρα ποῦ 'Ανακρέοντες γεννιοῦνται ζηλεμένοι,
μὲ τὴν πατρίδα τῶν Ρονσάρ τὴν τόσο ἀγαπητή.

XIV

“Ω ποιητή ! ἀπ’ τὸ μνῆμα σου, ὃς εἴτενε, τὸ ξένο,
τὴν τέφρα τὴν ιερή σου
νᾶπερνα καὶ νὰ πήγαινα στὸ πλέον ἀγαπημένο
βουνὸ τῆς Ἀττικῆς σου.

Κι ἐκεῖθες, ἀπαγγέλλοντας κάποια στροφή σου ὠραία,
ξάφνου νὰ τὴ σκορποῦσα
στὸ ὄγέρι, ποῦ θὰ φύσαγε σὰν τὴ δική σου ἰδέα,
σὰν τὴ δική σου Μοῦσα.

XY

Σοῦ τὴ χρωστοῦσα, ὡς Μορεάς, τὴ σημερνὴ τιμή,
γιατὶ σὲ σένα μόνο,
βρῆκα γλυκιὰ παρηγοριά, μέσα στὸν πιὸ βαθὺ^ν
καὶ σκοτεινό μου πόνο.

“Ωστόσο θὰ τὸ χαίρεσαι κρυφά, ποῦ τὴ στροφὴ
τὴν ἔφερα πιὸ πέρα,
γιὰ ν’ ἀντηχήσει ἡ ὠραία της ἀλλοτινὰ μολπή,
σὲ μιὰ γαλάζια μέρα.

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

"Ω λύρα μου, ποῦ ξέχυσες πολλὲς μολπὲς ώς τώρα
καὶ μίλησες ἔναν καιρὸν μ'" ὅλη σου τὴν ὁρμήν:
πότε σὰ μιὰ κινούμενη καὶ μιὰ πυλύβοη χώρα
καὶ πότε σὰ μυριόδεντρη, κατάσπαρτη ἐξοχή,

"Αχ, γίνε τώρα πιὰ ἥ ἥχω κάποιου βαθύλαλου ἀντρου,
κάτου ἀπ' τὰ ὠχρά μου δάχτυλα ποῦ ἀκόμα σὲ χτυποῦν,
ἥ πιὸ καλὰ τ' ἀργὰ νερὰ τοῦ ἀρχαίου τοῦ Σκαμάντρου
ποῦ μιὰ ἴστορία ἀθάνατη στὰ βάθη τους κρατοῦν.

II

Μήτε χαρὰ ἀπροσδόκητη καὶ μήτε αἰφνίδια λύπη
 νὰ μὴ μοῦ φέρεις, νέο πρωΐ,
 γιατὶ κανένα, στὴ σοφία δὲ στέργει, καρδιοχτύπι,
 ποῦ τόσο δ 'Απόλλωνας μισεῖ.

Κι ἄσε με, σὰν τὸ ἀσάλευτο νερὸ μέσα στὴ λίμνη,
 τὰ φύλλα πάλι νὰ δεχτῶ,
 ποῦ ἀπ' τὰ κλαριὰ θὰ πέσουνε, σὰν ἀπὸ σιόματα ὑμνοι,
 γιὰ ἔναν ἀγύριστον καιρό.

III

Μιὰ δυσαρέσκεια αἰσθάνεσαι πικρόχολη γι' αὐτούς,
 ποῦ κατιτὶ σοῦ τάζουνε καὶ δὲ σοῦ τὸ ἔχτελοῦνε
 κι ἀνασκαλεύεις μέσα σου κακίες καὶ θυμοὺς
 γιὰ κείνους ποῦ τὸ λόγο τους κάποια φορὰ ἀθετοῦνε.

‘Ωστόσο πάντα εἶσ’ ἔτοιμος, ταλαιπωρε θνητέ,
 νὰ συμπαθήσεις μὲ πολὺ μεγάλη προθυμία
 τὸν ἔαυτό σου τὸ σκληρό, ποῦ ξέρεις πῶς ποτέ,
 ὑπόσχεση ποῦ σοῦδωκε, δὲν κράτησε καμμία.

IV

Τὸ δάσος συλλογίζομαι, κοντὰ ποῦ κατοικοῦσα . . .
 Κάθε πρωΐ μὲ ξύπναγαν χίλια πουλιά τερπνά,
 κι ἐγὼ μὲ κάποιο νέο μου σκοπὸ τὰ χαιρετοῦσα
 ἀπὸ τὰ παραθύρια μου, ποῦ εἴταν ἀντικρυνά.

Κι ἂν εἶν " ἀκόμα ἔκεī πουλιά καὶ τραγουδοῦν, ω̄μένα,
 δὲν εἶνα ποῦ ἔψαλλαν τὴν νιότη μου γλυκά·
 ἔκεῖνα μ " ὅλους τοὺς παλιοὺς τοὺς πόθους μου, ἔνα-ἔνα,
 πεθάναν κι εἶνε μέσα μου θαμένα ἀρμονικά.

V

Λουλούδια ποῦ σᾶς φλόγισε τοῦ Ἰουλίου τὸ φῶς
 καὶ γύρατε τὰ φύλλα σας στ' ὀλέθρῳ μεσημέρι,
 σᾶς εἶδα πάλι δλόδροσα νὰ σηκωθῆτε ἐμπρὸς
 στὴ θύελα, ποῦ προσμένατε ζωὴ γιὰ νὰ σᾶς φέρει.

Κι ἔσεῖς πικρὲς ἵδεες μου, ποῦ ἥ λάμψη ἥ δυνατὴ
 τοῦ νοῦ μου, σᾶς ἐμάρανε τὰ μυστικά σας κάλλη,
 δ πόνος μου, ποῦ ξέσπασε σὰν καλοκαιρινή
 βροχή, σᾶς δρόσισε ἔξαφνα κι ἀνθίσατε καὶ πάλι.

VI

Στὸ δέντρο, ποῦ ἔρασθηκαν οἵ ρίζες του, ὡς Ἀπρίλη,
καὶ ἀν ἔρθεις τώρα τί ὀφελεῖ;
Μὲ τοὺς καρπούς του δρόσισε πολλῶν θνητῶν τὰ χεῖλη,
δποῦ περάσανε κι' αὐτοί.

Γι " αὐτὸ ταιριάζει πιὸ καλὰ καὶ στὴν ψυχή μου τώρα,
ποῦ οἵ ἐλπίδες της ἔχουν σβυστεῖ,
ἀπὸ τὴ χλόη τῆς ἀνοιξης τοῦ φθινοπώρου ἡ μπόρα,
τὸ μεσανύχτι ἀπ τὴν αὔγη.

VII

Τὸ ποίημα, ποῦ ἔσχεδίασα τὴ νύχτα ἐψὲς ἀργὰ
καὶ τὸ μπουμποῦκι, ποῦ ἄφηκα κλειστὸ στὸ περιβόλι,
μόλις ἔυπνήσω τὸ πρωΐ θὰ τρέξω πρὸς αὐτὰ
καὶ θὰ γεμίσω μὲ τὰ δυὸ γλυκὰ τὴ μέρα μου δλη.

"Ομως καθὼς ἡ Ἀνθιση καθόλου δὲ βαστᾶ,
ἔτσι κι ἡ Μοῦσα μου ἔρημο μισεύοντας μ ἀφίνει.
δ κῆπος ἀπ τὰ φύλλα του γυμνώνεναι ξανὰ
καὶ νέον ιστὸ στὶς μέρες μου ἡ ἀπελπισία μοῦ στήνει.

VI

Στὸ δέντρο, ποῦ ἔεράθηκαν οἵ ρίζες του, ὃ ἡ Ἀπολῆ,
κι ἀν ἔρθεις τώρα τί ὠφελεῖ;
Μὲ τοὺς καρπούς του δρόσισε πολλῶν θνητῶν τὰ χείλη,
δποῦ περάσανε κι' αὐτοί.

Γι ἡ αὐτὸ ταιριάζει πιὸ καλὰ καὶ στὴν ψυχή μου τώρα,
ποῦ οἱ ἐλπίδες της ἔχουν σβυστεῖ,
ἀπὸ τῇ χλόη τῆς ἄνοιξης τοῦ φυινοπώρου ἡ μπόρα,
τὸ μεσανύχτι ἀπ' τὴν αὐγή.

VII

Τὸ ποίημα, ποῦ ἔσχεδίασα τὴ νύχτα ἐψὲς ἀργὰ
καὶ τὸ μπουμποῦκι, ποῦ ἀφηκα κλειστὸ στὸ περιβόλι,
μόλις ἔνπνήσω τὸ πρωΐ θὰ τρέξω πρὸς αὐτὰ
καὶ θὰ γεμίσω μὲ τὰ δυὸ γλυκὰ τὴ μέρα μου ὅλη.

Ομως καθὼς ἡ Ἀνθιση καθόλου δὲ βαστᾶ,
ἔτσι κι ἡ Μοῦσα μου ἔρημο μισεύοντας μ' ἀφίνει.
δ κῆπος ἀπ' τὰ φύλλα του γυμνώνεναι ξανὰ
καὶ νέον ἴστὸ στὶς μέρες μου ἡ ἀπελπισία μοῦ στήνει.

VIII

Ξερόδεντρο, ποῦ στέκεσαι στὸν κάμπο, ἔχασμένο
ἀπ' τὸν Ἀπούλη, τὰ πουλιά κι ἀπὸ τὸν ἔυλοκόπο,
ἡ κουκουβάγια μιὰ βραδιὰ σ' ἐσκέφτη, ὃ ἀραχνιασμένο,
καὶ στὴν κουφάλα σου φωλιὰ νὰ χτίσει βρῆκε τόπο.

"Ἐτσι καὶ μὲς τὴν ἔρημη καρδιά μου, ποῦ φιλία,
ἀγάπη κι αἰσθῆμα γλυκό, τὴν ἔχουν δλ^ο ἀφήσει,
σὸν τὸ ἱερὸ τῆς Ἀθηνᾶς πουλί, τώρα ἡ σοφία
ἡ πονεμένη, ἥρθεν ἐκεῖ βαθιὰ νὰ κατοικήσει.

IX

Ξυπνᾶτε, πρὸν δ σαλπιχτής δ δλέθριος σᾶς ἔυπνήσει,
σαλπίζοντας μὲς τ' ὁρθρινὸ τῇ διάνα τὸν θανάτου.
Κανεὶς δὲν ἔρει ἀπ' δλους μας ποιὸς σήμερα θὰ ζήσει,
κανεὶς δὲν ἔρει ἀν θὰ μᾶς βρεῖ τὸ σούρουπο ἐδῶ κάτου.

Μίση, κακίες σὰν ὄνειρα νυχτερινὰ καὶ μαῦρα,
σκορπίστε τα στὸν ἄνεμο τὸ κάθε χαραμέρι,
στῆς καλωσύνης τῇ γλυκιὰ λουστεῖτε μὲς τὴν αὔρα,
γιατὶ κανεὶς τοῦ μισεμοῦ τὴν ὕρα δὲν τὴν ἔρει.

X

“Ω νεκροθάφτη ! ποῦ χωρὶς νὰ χύσεις ἔνα δάκρυ,
ώς τώρα τάφους ἄνοιξες πολλοὺς στὸ κοιμητήρι
καὶ τὸν δικό σου μὴν ἔχεντας ν’ ἀνοίξῃς σὲ μιὰν ἄκρη,
γιατὶ γιὰ ὅλους σώνεται τῆς ζωῆς τὸ πανηγύρι.

XI

“Ω ποιητή, ποὺ μελετᾶς ὕρες πολλὲς τὴ Φύση
καὶ αηνυγᾶς μιὰ ζωγραφιὰ πέρα πρὸς τ’ ἀκρουράνια
καὶ πότε δέεσαι μυστικὰ μπροστὰ σὲ κυπαρίσι
καὶ πότε μὲ τριαντάφυλλα πλέκεις ὠραῖα στεφάνια,

Οἱ θετικοὶ καὶ οἱ ἀσοφοὶ σοφοὶ θενὰ σὲ κρίνουν
καὶ θὰ σοῦ ποῦν ἀνώφελα πῶς χάνεις τὸν καιρό σου,
γιατὶ ἀπὸ βούρκο ἐμάθανε τὴ δίψα τους νὰ πίνουν
καὶ δὲν ἐμάντεψαν ποτὲ τί κλείνει ὁ θεῖος σκοπός σου.

XII

Θλιμένος εἶσαι . . . κι δ καιρὸς νομίζεις πῶς σοῦ φταίει,
γιατὶ μιὰ μέρα ὅμιχλικὴ ἔημέρωσε ξανά.

Ἄκοῦς τὸ νότιον ἄνεμο, ποῦ μὲς τὸ δάσος κλαίει,
κι ὅλα τὰ βλέπεις γύρω σου θολὰ καὶ σκοτεινά.

Μὰ δὲ θ' ἀργήσει δ οὐρανὸς καὶ πάλι νὰ αἰθριάσει . . .
καὶ θεν^ο αὐξήσει ἡ λύπη σου, γιατὶ δὲ θᾶχεις πιὸ
συφὴ παρηγορήτρα σου τὴν πένθιμη τὴν πλάση
καὶ τὴν μονότονη βροχὴ πικρή σου συντροφιά.

XIII

Ω πλατανόφυλλα ξερά ! κίτρινο πάλι στρῶμα
εἶχατε γίνει ἐσεῖς
κι εἶχατε στρώσει ἀδρὰ—πλατιὰ τὸ ἀποσταμένο χῶμα
τῆς κοιμωμένης γῆς.

Κι ὅταν χειμέριος ἄνεμος ἐφύσηξε τὴν νύχτα,
σὰ βήματα ἀλητῶν
ἄκουσα νὰ σαλεύετε . . . κι ἔνα κοπάδι, ἀλύχτα
κατόπι σας, σκυλλιῶν !

XIV

Ω Θεσσαλία ! ἔνα ψηλὸ κορφόβουνό σου, ἐπάνω,
στοχάζομαι, δταν δ ἄνεμος δ βόριος στὴ νυχτιὰ
τὴν κρύα πνέει . . . τὰ πρόβατα στὴ στάνη, τὸν τσοπάνο
ν' ἀνάβει ἀπὸ ἀγριοπρίναρα θεοτικὴ φωτιά.

Κι ἐγὼ μιὰ κάπα βλάχικη φορῶντας, στὸ πλευρό του
θάμελα νὰ καθόμουνα καὶ νάκουγα ξανά,
κάποια ἴστορία μακρινὴ γιὰ τὸ ἀστρο τὸ δικό του,
δισποῦ τὰ δρονίθια τοῦ χωριοῦ θενάκραζαν βραχνά.

XV

Ο ἀγέρας σου, ποῦ τόνομα τοῦ ποιητή σου φέρνει,
εῖνε πιὸ ὠδαῖος ἀπ' τὸ ἄλλα σου τὸ ἀγέρια, ὃ Προβηγγία,
ἀπὸ τὰ βόρια δταν σφοδρὸ τὸ φύσημά του πέρνει
καὶ μέσα στοὺς πευκῶνες σου ξεχύνεται μὲ βία.

Τότε μοῦ ἀρέσει, στὴν παλιὰ γωνιά μου ποῦ οεμβάζω,
νὰ τὸν ἀκούω λυπητερὸ στὸ ντζάκι νὰ σφυρίζει
καὶ κάποιο νέο τραγοῦδι μου στὸ νοῦ μου νὰ ταιριάζω
στὸν τόνο τὸν ἀγέρωχο, ποῦ ἐκεῖνο μοῦ χαρίζει.

XVI

Στὸν παλαιό μου συμμαθητὴ
κ. Γεώργιο Παπαγεωργίου.

Συχνὰ σᾶς συλλογίζομαι θεσσαλικὰ τοπία,
ντυμένα μὲ τὸ χρῶμα σας τὸ μαλακὸ καὶ αἰθέριο,
μὲ τὰ ἐπικά σας πρωΐνά, τὰ βράδια σας τὰ θεῖα,
κάτου ἀπ' τὸ γέρον "Ολυμπο, ποῦ ολείνω ἐντός μου ἀκέριο!

Κι ηθελα νὰ ξανάβλεπα τὰ πλούσια σας λιβάδια
καὶ νάμπαινεν ἡ πράσινη χαρά τους μέσα μου δλη,
τὴν ὄρα ποῦ τὰ παρδαλὰ βόσκουν ἐκεῖ γελάδια
καὶ πιὸ παρέκει τραγουδοῦν σὲ δρύας σκιὰ οἱ βουκόλοι.

XVII

"Απ' τὶς λευκὲς ἀνάμεσα τῆς ἔξοχῆς τὶς στράτες,
θὰ πλανεθοῦμε πάλι ἔμετς, πικρὴ ζωὴ μου, ἀντάμα,
τὴν ὄρα, ποῦ ἐρημώνονται ἀπ' τὸν ἀραιοὺς διαβᾶτες
κι' οἱ γλαῦκες ἀρχινίζουνε τὸ θλιβερό τους κλάμα.

Καὶ θενὰ νοιώσομε ἔξαφνα τὸ μίκρεμα τῆς μέρας,
σὰν κάποιοι ποῦ ἀπουσίασαν λίγον καιρὸ ἀπ' τὴ Φύση,
καὶ στὴ γαλήνη τῆς γλυκιᾶς τοῦ Σεπτεμβρίου ἐσπέρας,
τοῦ ὀραίου θὰ χαιρετήσομε καλοκαιριοῦ τὴ δύση.

XVIII

Θὰ ξαναρθῆτε, ὅ βροχερὲς μέρες τοῦ Δεκεμβρίου,
ὅταν τοῦ ὑπαίθρου οἵ διμορφιὲς θενάχουν σβύσει πιὰ
κι ἔγῳ σκυμένος στ' ἀνοιχτὰ τὰ φύλλα ἐνὸς βιβλίου,
γαλήνια θὰ ξεπροβοδῶ τὴν σκέψη μου μακριά.

Κι ἵσω; θὰ συλλογίζομαι, στὸν ἀργαλιὸ — ποιὸς ξέρει,—
σκυμένη μιὰ ωραιόκορμη γυναικα, τὸ πανὶ¹
νὰ ὑφαίνει ἐκεῖ σ' ἔνα νησί, τὸ λατρευτό της ταῖρι,
ἀπ' ὥρα σ' ὥρα ἀπὸ τὴν Τροία, προσμένοντας νὰ φθεῖ.

XIX

"Ετσι τῆς Μοίρας σου εἶτανε τὸ δλέθριο τὸ γραφτό :
ἔσύ, ποῦ τὴ γλυκιὰ βιοὴ τοῦ κόσμου είχες λατρέψει,
σὲ μιὰ γωνιὰ σὰν τὸ νεκρὸ νὰ ζεῖς τὸ ζωντανὸ
καὶ τίποτε νὰ μὴν κινεῖ πιὰ τὴν πικρή σου σκέψη.

Καὶ μόνο σὲ διαστήματα ἀραιά, ποῦ ἀλαργινὸ
ἀπ' τὴ ζωὴ ἔνα μήνυμα σοῦρχεται ξάφνου πέρα,
τὰ χρόνια σου νὰ βλέπεις μπρὸς στὰ πόδια σου σωρὸ
πεσμένα, σὰν τὸ ἀγίνωτα τὰ φροῦτα, ἀπ' τὸν ἀγέρα.

XX

"Ω λιτά ! μοῦ ἀρέσεις σ' αἵμασιὰ περιβολιοῦ χλωρὴ
νὰ φίγνεις, σὰ λυτὰ μαλλιὰ παρθένας, τὰ κλαδιά σου,
κι δὲ ὅδοιπόρος ποῦ περνᾶ, σὲ καλοκαιρινὴ
κάψαν, ὀλίγη ἀνάπαψη νὰ βρίσκει στὴ σκιά σου.

"Ομως μοῦ ἀρέσεις πιὸ πολύ, καθὼς ἀπὸ νερά,
ἐπάνω τώρα σὲ θωρῶ, θολὰ καὶ λιμνασμένα,
κάτου ἀπ' τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ...σὰν κάποια σου κρυφά,
ν' ἀναζητᾶς στὰ βάθη τους, παντοτινὰ πνιγμένα.

XXI

'Εσύ, σὲ κάποιους στίχους μου, ποῦ ἔχυσες θερμὰ δάκρυα
μπροστά μου, καὶ κριτήριο τους, πῆρα τὸ δεῖγμα αὐτό,
σὰν σ' ἄφηκα, γυρίζοντας, μὲ τοῦ ματιοῦ τὴν ἄκρια,
εἶδα ἔξαφνα τὸ γέλοιο σου τὸ πιὸ σαρκαστικό.

"Ομως τί νοιάζει ! ἐγὼ κρατῶ, δέσμιε κι ἐσὺ τοῦ πόνου
κι ἥθοποιὲ τῆς κωμῳδίας ποῦ παίζομε στὴ ζωή,
τὸ αὐθόρμητό σου κίνημα... καὶ τὸ σημεῖο τοῦ φθόνου
πετῶ, σὰν ἀπὸ κύπελλο τὸ περιττὸ κρασί !

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ

XXII

Ὦ μέρες χειμωνιάτικες, ποῦ ὑφαίνετε τὴν καταχνιά,
 πέπλο ἀπαλὸ στὴ Φύση,
 πόσο μοῦ ἀρέσει ὁ ἥλιος σας, ποῦ ἀγνὸς γιὰ λίγο σᾶς φωτᾶ
 κι ὕστερα πάει νὸ δύσει.

Ἐτσι κι ἐσεῖς, ὡ στίχοι μου, ἀραχνούφαντη, τεφρὴ
 καλύπτρα, ἀγάλι—ἀγάλι,
 γενῆτε, καὶ τῆς Ὄμορφιᾶς τὴν πεπρωμένη κεφαλὴ^ν
 τιλύξετε καὶ πάλι.

Τὴν ἄρπα τὴν αἰολικὴν χαιδεύουν κάποια ἀγέρια,
μέσα στὴν οὐχτα ποῦ ἀγρυπνῶ
καὶ μελωδίες ὀλόγλυκες, σὰ νᾶρχονται ἀπὸ τὸν αἰθέρια
τώρα τριγύρω μου γρικῶ.

"Ω πνεύματα, ποῦ τὸν καιρὸν τῆς νιότης μου, μὲν ἐλπίδες
λικνίσατε τόσες φορές,
ἐλᾶτε ἐσεῖς νὰ διώξετε γιὰ λίγο τὶς φροντίδες,
ἀπὸ τὸ νοῦ μου, τὶς πικρές.

Καὶ μὲ τοῦ ὀνείρου, κάνετε, ν' ἀράξω τὴν σχεδία
πρὸς τὸν ἀκρογιάλια τὰ παλιά,
χωρὶς γιὰ κάθε ποῦ θὰ ιδῶ καὶ πάλι τὴν ναυτία
νὰ νοιώσω μέσα στὴν καρδιά.

II

“Ω Ρίμα, ποῦ σ’ ἀρνήθηκα κι ἐγώ, γιατὶ τὴ γλῶσσα
τὴν πιὸ πλατιά, στενὰ
μὲς τὰ δεσμά σου γύρευες νὰ τὴν ιρατᾶς τὰ τόσα
καὶ τὰ γοητευτικά.

“Ἄχ, μάθε, περισσότερο πῶς σὲ καταφρονοῦσα
γιατὶ ὡς τὰ τώρα ἐσύ,
τὴ βάρβαρην ἐφτέρωνες ἴδεα καὶ τὴ μοῦσα
μόνο τὴ λαϊκή.

Κι εἶταν διπλὸς δὲ κόπος μου γιὰ νὰ σὲ βγάλω, ω̄ Ρίμα,
ἀπὸ τὴν ἀγορὰ
καὶ νὰ σὲ φέρω νὰ λουστεῖς μὲς τὸ Καστάλιο Κῦμα,
σ’ ἔναν Θεὸ μπροστά.

III

“Η ἀνοιξῆ σὰν ἔρχεται τ’ ἀμέτρητα, ω̄ ἔξοχή,
φέρνει γιὰ σὲ τὰ δῶρα,
ποῦ δλα κλεισμένα τὰ ιρατεῖ σ’ δλόχρυσο κουτὶ¹
σὰν τὴν ἀρχαία Πανδώρα.

Φέρνει γιὰ κάθε δέντρο σου, γιὰ κάθε σου φυτό,
γιὰ κάθε σου χορτάρι,
τὸ πράσινό του φόρεμα — καθένα χωριστὸ
σ’ ἀπόχρωση καὶ χάρη.

Μονάχα στὴν ἐλπίδα μου, ποῦ ἀπὸ καιρὸ πενθεῖ,
τὸ ξέρω, δὲ θὰ φέρει
παρόμοιο δῶρο καὶ ξανὰ στὰ μαῦρα θὰ ντυθεῖ
κι αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι.

IV

Πουλιὰ τερπ·ά ! βαρέθηκα ν' ἄκούω τὸ χαρωπὸ
σκοπό σας τὸν ὠραῖο,
κάθε φορά, τὸ βῆμα μου, ποῦ πάω καὶ σέρνω ἀργὸ
στὸ λόφο τὸν ἀρχαῖο.

Κι ἥθελα νὰ μὲ ἔυπναγε καὶ πάλι ἔνα πρωΐ,
ἔκεī σὲ μιὰ ἐπαρχία,
κάποιο ὁργανέττο ἀνήσυχο, ποῦ χύνει στὴν ψυχὴ¹
τὴν πρώτη ἐπιθυμία,

Γιὰ περιγιάλια ἀγνώριστα, γιὰ κόσμους μαγικούς,
γι' ἀγάπες μακρισμένες,
καὶ μέσα μου νὰ σάλευε παλιοὺς κρυφοὺς καημούς
καὶ λῦπες ἔχασμένες.

V

Τὸ καλοκαῖρι μελετῶ στὴ βρύση πλᾶι γυρτός,
ποῦ περιζώνει ἡ φτέρη
καὶ καθεμιὰ φροντίδα μου καὶ κάθε μου καημός,
σκορπίζεται στὸ ἀγέρι.

Τὸ φύλλο δμως, ποῦ βιάστηκε νὰ μαραθεῖ κι ἀργὸ
πέφτει μὲ κούφιο χτύπο,
μοῦ φέρνει τῷραμα ἀθελα τὸ φυινοπωρινὸ
κι δλόγυμνο τὸν κῆπο.

"Ετσι μισὰ νὰ χαίρομαι τὴν κάθε μου ἥδονή,
μοῦ εἶγε πάντα μοιραῖο,
δμως ἀκέριο τὸν πονῶ τὴν ἀλλη τὴ στιγμὴ
τὸν πόνο μου τὸ νέο.

VI

"Οταν νοτίζουνε τὴ γῆς οἵ πρῶτες οἵ βροχὲς
κι δ ὑγρὸς Νοτιᾶς φυσάει,
ἡ σκέψη μου τὶς θάλασσες διασκέει τὶς πλατιές
καὶ στὸ χωριό μου πάει.

Τὸν δργωτή του νοσταλγῶ, ποῦ μὲ καρδιὰ ἀνοικτὴ
τὸ ἀλέτρι του ἔτοιμάζει
καὶ τὰ ὑπάκοια βώδια του στὸν δρόθρο τὸ βαθὺ^{ἀπ'} τὸ παχνί τους βγάζει.

"Ω κάμποι ἐσεῖς θεσσαλικοί ! στὴ μνήμη μου κρατῶ
σὰν σὲ σιτοβολῶνα,
τὴν καθεμιά, ποῦ σύναξα σὲ σᾶς ἔναν καιρό,
βιργιλικὴν εἰκόνα.

VII

Πόσο ἀγαπῶ, ὡς μακάριο φεγγάρι αὐγουστιανό,
ὅταν μυστήριο πρᾶο
στὸ κυπαρίσσι εἶσὺ σκορπᾶς, τ' ὅλόρθιο τὸ θολό,
ποῦ πάω κι ἀκονιμπάω,

"Ωρες νὰ συλλογίζομαι καπώφλια ταπεινά,
ποῦ πνίγει τὸ χορτάρι,
κι ἀπὸ σπιτάκια ποῦ ἔμειναν παντοτεινὰ δρφανά,
ὡς αὐγουστιανὸ φεγγάρι,

Κάτου ἀπ' τὸ φῶς σου νὰ θωρῶ σκυφτὲς νὰ βγαίνουν γρηὲς
καὶ κόρες μαυροφόρες,
γιὰ νὰ προσμείνουν κάποιους νιοὺς ἀπὸ τὶς μακρινές,
ποῦ δὲ γυρίζουν χῶρες.

VIII

Γεμάτη ἀπὸ φθινόπωρο καὶ ἀπὸ τὸ κρύο του ἀγέρι
ἡ ἔρμη μου ψυχή,
ἐστάθη ἐμπρὸς στὴν ἄνοιξη καὶ ἐμπρὸς στὸ καλοκαῖρι,
ώσαν περαστική.

Στοὺς πράσινους τοὺς κόσμους των μόλις ὀλίγη αἰσθάνθη
συγκίνηση πικρή,
καὶ πίσω ξαναγύρισε πὲ κάποια κίτρινα ἄνθη,
ποῦ χαίρονται οἱ νεκροί.

Κι ἔσεις, ὁ κόσμοι τῆς παλιᾶς τῆς Ὁμορφιᾶς, μνημεῖα,
ἀγάλματα, ναοί,
τάχα γιὰ μᾶς δὲν ιρύβετε περσότερη ἀρμονία,
ἔρειπια ἔτσι στὴ γῆ;

IX

Παρίσι ! σ' ἔνα πάρκο σου, πρὸς τὴν ὠραία του κρήνη ;
Θὰ οὗῶ νὰ διερευτῶ
σὰν ἄλλοτε, μὲς στὴ γλυκιάν, ἀνοίγοντας, γαλήνη
ἔνα Βερλαίν παλιό.

Πόσες φορὲς τὸ Μυστικὸ καὶ ἐσὺ Διάλογό σου,
θλιμένε ποιητή,
δὲν ἔπιανες καθήμενος μόνος, μὲ τὸν καημό σου,
σ' αὐτὸ τὸν πάγκο ἔκεν.

Κι ἀπὸ μπροστά μου θὰ διαβοῦν, μὲ τὰ κιτρινιασμένα
φύλλα τῶν καστανιῶν,
τὰ λάθη μου τὰ νεανικά, ποῦ θάρθουν ἔνα — ἔνα
ἀπὸ τὸ παρελθόν.

X

“Ω “Αρλα ! γιὰ τ’ ἀρχαῖα σου μνημεῖα σ’ ἀγαπῶ,
ποῦ τόσες ἀναμνήσεις
μοῦ φέρνουν, γιὰ τὰ Ἡλύσια σου Πεδία, ὅπου γρικῶ
ὅλυμπιες συγκινήσεις.

Γιὰ τὰν ἔανθό σου Ροδανό, ποῦ στὶς χλωρές του ὁχθιές,
πιασμένες ἀπ’ τὸ χέρι,
στήνουν τὶς φαραντόλες των, οἱ ὁραῖες Ἀρλεζινές,
χειμῶνα — καλοκαιροί.

“Ομως προπάντων σ’ ἀγαπῶ, γιατὶ σὰν σὲ πηγὴ
ἡρθε δ’ Μιστράλ σὲ σένα
καὶ ρύθμισε στοὺς θρύλους σου τὴν Προβηγγιανή
τὴν Λύρα ξηλεμένα.

XI

Θάρυθω, ὃ τοπίο ἀνάλλαχτον ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες !
σὲ ἀπομεσήμερου ησυχία,
καὶ θὰ σὲ ἵδω ν’ ἀπλώνεσαι μ’ ὅλους σου τοὺς ἔλαιωνες
ῶς τὸ γιαλὸ σὰν ἀρμονία.

Καὶ νάποια ἔκει χωριάτισσα, στὸν ἄσπρο τῆς τὸν ὕμο,
στάμνα βαστάζοντας γεμάτη,
θὰ σταματήσει μιὰ στιγμὴ τὸ σιωπηλό τῆς δρόμο
ἔμπρὸς στὸν ἄγνωστο διαβάτη.

Κι ἔτσι μὲ τὸ ἔνα γόνα μου στὸ χῶμα, θ’ ἀγκαλιάσω
χωριάτισσα καὶ στάμνα ἀντάμα
καὶ θενὰ πιῶ καὶ θενὰ πιῶ ὡς ποῦ νὰ ἔδιψάσω
ἀπὸ τὸ ἀθάνατο τὸ νάμα.

XII

Τραῖνο, στὴ σιδερένια σου ποῦ πέρα ἐκεῖ γραμμή
γιργά περνᾶς ἐπάνω,
τὶ μὲ ξυπνᾶ; ἀτ' τὸνειρό ποῦ πλέκω τὸ βαθὺ^ν
καὶ τὴ σειρά τουχάνω;

Θαρρεῖς ἀκόμα πῶς μπορεῖ τούτη ἡ πικρὴ ψυχή,
ποῦ σοῦ εἴχα παραδώσει,
ἀνήσυχη μὰ δυνατή, γιὰ σὲ μιὰ μυστικὴ
μαγεία πιὰ νὰ νοιώσει;

Μὲ τὴ στριγγιά σου σφίριζε, διαβαίνοντας, φωνὴ
καὶ τὴν καταραμένη
κι, δ τραῖνο, θὰ σκιρτήσουνε γιὰ σένα οἱ ζωντανοί,
μὰ δχι κι οἵ πεθαμένοι.

XIII

"Ω σεῖς φωλιές, ποῦ κάποτε σᾶς ζέσταιναν σπουργίτια
κι ἡ ἀράχνη τώρα μοναχὴ^ν
νφαίνει ἐκεῖ τὸ νῆμα της...κι ἐσεῖς κλεισμένα σπίτια,
ποῦ δὲ σᾶς κατοικεῖ ψυχή,

Κι ἐσεῖς μωιραῖοι θαλασσινοί κι ώραῖοι πολεμιστάδες,
ποῦ στῆς ἀκμῆς σας τὸν καιρό,
ἐκοιμηθήκατε ἀταφοι σ' ὅρη, σὲ πεδιάδες
καὶ στὸ γαλάζιο Ὄμεανό,

Σὲ σᾶς ὅλες οἵ λῦπες μου κι ὅλοι οἵ συλλογισμοί μου
κάθε στιγμὴ γυρίζουν πιά,
γιατὶ ἀπὸ σᾶς μονάχα ἀντλῶ στὴν ἐγκατάλειψή μου,
μιὰ πένθιμη παρηγοριά.

BIBLIO TETAPTO

II

"Ω λυγαριά ! τὴν εὔρωστη στοχάζομαι δύμορφιά σου,
ποῦ τὶς χλωρές τοῦ Πηνειοῦ στολίζει τὶς δχ Ἱές . . .
Ἐναν καιρὸ πῶς μ' εὔφραινες μὲ τὰ φυλλώματά σου
καὶ μὲ τὶς ἀγριομύριστες μαγεῦτρες σου εὐωδιές !

Καὶ μακαρίζω τὸ βοσκὸ τὸ Θεσσαλό, ποῦ πλαΐ
σὲ σένα πάλι καθιστός, μὲ τὸν τερπνό του αὐλό,
σὰν τὸν παλιὸ Ἔνδυμίωνα ἀρχίζει καὶ σκορπάει
ἔνα σκοπὸ δίχως ἀρχὴ καὶ δίχως τελειωμό.

Κι οἱ ἥχοι τοῦ αὐλοῦ του, δεν σμιχτοῦν μὲ τὰ γλυκά σου μῆρα,
σέρνονται ἀπὸ τὸ Ζέφυρο σὲ μυστικές σπηλιές,
κι δρες πολλὲς ἀντιλαλοῦν τῶν Ναιάδων γύρα,
τὰ γέλοια τὰ κρυστάλλινα κι οἱ δροσερὲς λαλιές.

III

Χίλια λουλούδια ἀνοίγουνε στὸν κῆπο μου κάθε πρωΐ
καὶ χίλια ἔψυχάζουνε προτοῦ βραδιάσει ἀκόμα.
Καὶ μὲς σὲ χίλια φέρετρα θάβουν νεκροὺς στὸ χῶμα
χίλιους θνητοὺς ποῦ ἀκόμα χτές εἶταν, διῆμένα, ζωντανοί.

Μιρφὲς ἀγαπημένων μας τοῦ κάκου ἀναζητᾶμε,
πρὸς τὶς γωνιὲς γυρίζοντας ποῦ τοὺς δεχόνταν μιὰ φορὰ
κι ὅπου στραφεῖ τὸ βλέμμα μας, παντοῦ τὴ μαύρη συμφορά,
στὸν πένθιμο τὸ δρόμο μας, ἀδέρφια, συναντᾶμε.

Γι αὐτὸ δόσο ζοῦμε ἐδῶ στὴ γῆ κι δόσο δ καιρὸς μᾶς μένει,
τὰ λούλουδα ἄς γλεντήσομε καὶ τὴ γλυκιὰ φιλία,
γιατὶ ἡ αὐγὴ λίγο βαστᾶ κι ἡ νύχτα μᾶς προσμένει,
τὴ σκοτεινή, γιὰ νὰ μᾶς πεῖ, βουβή της ίστορία.

IV

Φυτά, ποῦ σ' ἀνθοπάζαρο μιὰ μέρα σᾶς ἐπῆρα
στὴν τύχη καὶ σᾶς φύτεψα μέσα σ' ὡραῖα παρτέρια,
κι ἥτιατε σάμπως νάτανε σταλμένο ἀπὸ τὴν Μοῖρα
τὸ πότισμα ποῦ λάβατε ἀπ' τὰ δικά μου χέρια,

Καμμιὰ χαρὰ δὲ γνώρισα τρανώτερη ἀπὸ κείνη,
ποῦ αἰσθάνομαι κάθε φορὰ βαθιὰ μὲς τὴν καρδιά μου
στῶν λουλουδιῶν σας τὸ ἀνθισμα - ὃ ροδωνίες καὶ κρῆνοι, -
μὲ τ' ἄγνωστά τους χρώματα, ποῦ ἀνοίγονται μπροστά μου.

Γιατὶ τὴ φαντασία μου θὰ γοητεύει αἰώνια
τοῦ κόσμου κάθε ὀμάντευτο καὶ κάθε ἀλαργεμένο,
κι δέντρα κελαΐδοῦν τῆς ἀνοιξῆς τ' ἀδηδόνια,
θὰ νοσταλγῶ κάποιο πουλὶ ἀνύπαρχτο καὶ ξένο.

V

Ομως κι ἔσᾶς δὲν σᾶς ξεχνῶ, φυτά μου ἀγαπημένα,
ποῦ ἀπὸ καιρὸ μὲ ξέρετε, σᾶς ξέρω ἀπὸ καιρό·
ποῦ τοῖχοι μου γενήκατε μὲ τὰ πολυαπλωμένα
κλαριά σας καὶ δεσμώτης σας ἀναμεσό σας ζῶ.

Καὶ μόλις ἔρθει δ 'Απρίλιος, τὰ σίδερα τ' ἀνθένια
μοῦ βάζετε, ὃ ἀγιοκλήματα κι ὃ πασχαλίες ἔσεται;
καὶ δένετε μὲ τὰ λευκὰ καὶ τὰ μενεξεδένια
λουλούδια σας τὰ χέρια μου σὲ μι' ἄκρη τῆς αὐλῆς.

Καὶ κάθε μῆνας ποῦ θὰ φθεῖ καὶ μῆνας ποῦ θὰ φύγει,
μὲ τὴ σειρὰ καθένα σας δεμένον μὲ κρατεῖ,
μὰ τόνειρό μου τὰ φτερὰ ἀπὸ πάνω σας ἀνοίγει
καὶ πάει μὲ τὰ ἔνθεα μῆρα σας ἀλλοῦ νὰ ξεχυθεῖ.

Μοῦ ἀρέσει ταξιδεύοντας νὰ λέω κάθε φορά,
πῶς τὸν καημό μου ἵσως μπορεῖ νὰ χωριστῶ γιὰ λίγο
καὶ πρὸν πατήσω τὸ ἄγνωστο τὸ χῶμα, ἔαφνικὰ
πρῶτον αὐτὸν ἀπὸ μακριὰ καὶ πάλι νὰ ξανοίγω.

Τυραννικέ μου σύντροφε ! Πῶς θᾶταν δυνατὸ^ν
νὰ μείνω ἐγὼ χωρὶς ἐσὲ κὶ ἐσὺ χωρὶς ἐμένα ;
"Αχ, δόσε μου τὸ χέρι σου τὸ καταδεχτικὸ
κι δδήγα με στὰ τωρινὰ καθώς στὰ περασμένα.

Καὶ ωἶξε ἐσὺ στὰ πράγματα γύρω, τὴν μαγικὴν
σκιά σου, γιὰ νὰ γίνουνε χίλιες φορὲς πιὸ δραῖα,
καθώς δὲ Χρόνος ὁ εὐγενῆς μὲ τὴν κοκκινωπὴν
τὴν σκόνη του σκεπάζει ἀργὰ τὰ μάρμαρα τ' ἀρχαῖα.

VI

VII

"Ω πέτρα, ὃ ἔνθεο μάρμαρο ! μοῦ ἀρέσεις σὲ μιὰ πύλη,
σὲ μιὰν ἀρχαία γέφυρα σὲ μιὰ δεξαμενή.
Καὶ μὲς τὰ ἐρείπια ἐνὸς ναοῦ ποῦ τὰ πικρά μου χεῖλη,
ἀρχίζουνε καὶ σιγολὲν γιὰ σὲ μιὰ προσευχή.

Σὲ κάποια σκάλα ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ σ' ἔχω θαυμάσει,
σὲ συντριμένο θέατρο, σὲ χεῖλος πηγαδιοῦ,
κι ἵσως μοῦ ἀρέσεις πιὸ πολὺ σὲ κάποιαν ἀδεια βάση,
νὰ ξαναπλάσω τὸ ἄγαλμα, ποῦ ἐβάσταες, μὲ τὸ νοῦ.

"Ομως σὲ μιὰ ταφόπετρα, ποῦ πνίγει τὸ χορτάρι,
καλλίτερα δύνειρεύομαι σὲ νύχτα ἔαρινή,
ὅταν τὸ φῶς του τὸ χλωμὸ σκορπίζει τὸ φεγγάρι
καὶ δείχνει μιὰ μισόσβυστην ἐπάνω ἐπιγραφή.

VIII

Ζωή μου ! σάν τ' ἀσάλευτα νερά
μιᾶς θολωμένης λίμνης ἔχεις γίνει.
Ἐχεις βαρὺ τὸ χρῶμα σάν κι αὐτά,
ποῦ σοῦ ξεχύνει ἡ μυστική σου ὁδύνη.

"Ομως τὶ νοιάζει, ἀφοῦ μπορεῖς κι ἐσὺ
δλόγυνθοά σου τώρα, ὅπως ἔκεινα,
νὰ δίνεις ἀπ' τὰ σπλάγχνα σου ζωὴ
σὲ κάποια ἄχνὰ κι ὄνειρεμένα κρῆνα.

Κι ἀφοῦ μπορεῖς μὲ διάκριση γλυκιὰ
νὰ καθρεφτίζεις στὰ θολά σου βύθια
τὸν ἥλιο, δίνοντάς του μιὰ ὀμορφιὰ
εὔγενική, ποῦ δὲν τὴν ἔχει ἀλήθεια !

IX

Χωριᾶτες, ποῦ μὲ βλέπετε μὲ μάτια ξαφνισμένα
νὰ περπατῶ στὶς στράτες σας νωθρά, λυπητερά,
καὶ νὰ χαζεύω ἀμίλητος ἐμπρόδος στὰ βλογημένα
τὰ ἔργα σας, μέσα σ' ἀγροὺς κι ἀμπέλια χλοερά,

Σὰ θὰ ρωτήστε νάποτε ποιὸς νᾶταν τάχα ὁ ξένος
αὐτός, ὅποῦ τῶν πόλεων τὴ θλίψη στὴ χλωμὴ
τὴν ὅψη του ἐκαθρέφτιζε κι ὁ πόνος του γραιμένος
ἔμοιαζε νᾶν στὸ βλέμμα του — σὰ θάλασσα βαθύ,

Θὰ μάθετε, ἔνας δυστυχὴς πῶς εἴτανε μεγάλος,
ποῦ στὸ μικρὸ λιμάνι σας μιὰ νύχτα σκοτινή,
σὰν ἔνα σκάφος τῷριξε μιᾶς τρικυμίας ὁ σάλος
κι ἔμεινε ἔκει λίγον καιρὸ προτοῦ νὰ βυθιστεῖ.

X

Μιὰ μέρα θάρμω πρὸς ἐσᾶς, ὃ γοτθικοὶ ναοί,
ποῦ τόσο μοῦ μαγέψατε τῆς νιότης μου τὰ χρόνια,
γιὰ νὰ σᾶς δῶ σ' ἔνα τεφρὸ καὶ ἔθωρο πρωΐ,
μὲ τὴ μελαγχολία σας ντυμένους τὴν αἰώνια.

Ἄπ' τὴ μυστηριώδῃ σας καὶ σκοτινὴ ὁμορφιά,
θὲ νὰ θαυμάσω πιὸ πολὺ τὴν κρύφια δύναμή σας,
ὅπου σᾶς κάνει ἀτρόμητοι νὰ ζῆτε στὴ βαριὰ
ἀτμόσφαιρα καὶ νάχετε τὴν καταχνιὰ τροφή σας.

Κι ἡ νοσταλγία δὲν ἔρχεται ποτὲ σὲ σᾶς καθὼς
σὲ μένα, ὅταν κοντά σας ζῶ, ναοί, νὰ σᾶς παιδέψει,
γιὰ πρωϊνὰ ποῦ λουζονται ἀπὸ ἀπολλώνιο φῶς
κι ἐνὸς Ὁμήρου, διάδημα χρυσὸ φοροῦν, τὴ σκέψη.

XI

὾ Πρᾶπα νησιά, στὰ γαλανὰ νερὰ τὰ ἔλληνικὰ
σκόρπια, παρόμοια μὲ θεές, ὅλα, ἀναδυομένες!
μὲ τὰ θυμαροφύτευτα καὶ τὰ ποιμενικὰ
βουνά σας καὶ τὶς λαγγαδίες τὶς ροδαφνοσπαρμένες,

Ἐσεῖς, ποῦ τ' ἀκρογιάλια σας τὰ χρυσοκεντητά,
ποιὸς ἔρει ποιές ὅμηρικὲς δέχονται Βρυσηῖδες,
νὰ πλένουν τῶν μνηστήρων τους σκουτιὰ μεταξωτά
καὶ στέφανα νὰ φέρονται μύρτων στὶς νηρηῖδες,

Τώρα ποῦ γύρισα παντοῦ καὶ γνώρισα σωρὸ
θλιμένους τόπους μακρινοὺς καὶ ξένες πολιτεῖες,
ὃ πρᾶπα νησιά, μὲ τῆς ψυχῆς τὰ μάτια σᾶς θωρῷ
σὰν οὐρανῶν νοσταλγικῶν πεσμένες ἐξορίες.

XII

Τὴν Ἀρμονία σου μελετῶ, πολλὲς ὥρες, ὅ Γαύζη.
κάθε φορά, ποῦ τῆς ζωῆς δύσαρμονικός
δ τόνος, τὴ διάθεση τὴ δύσκολή μου ἀγγίζει
σὰν ἀγριμοῦ σκουγμός.

Γιατὶ δὲν ξέρω ἀπ' τὸ ἔργο σου, πιὸ τέλεια καὶ πιὸ ὡραία
εἰκόνα, ποῦ νὰ μᾶς σκορπᾷ τόση ἡρεμία σοφῆ,
παρὰ κάποια παράσταση τριγύρω ἀπὸ ἀμφορέα
χυτή, ζωγραφιστή.

Ἡ κάποιο ἀρχαῖον ἀνάγλυφον, δποῦ τῶν Ἐστιάδων
μᾶς εἰκονίζει ἕνα χορὸ μέσα στὸ σπίτι ἀργὸ
κι ἀκόμα κάποιον δραμα τῶν νυμφικῶν Κυκλαδῶν
ἀπὸ ἀττικὸ βουνό.

XIII

“Ω κρύε Χειμῶνα ! Θὰ μὲ βρεῖς - ποιὸς ξέρει - δταν θὰ ουθεῖς
νὰ σοῦ φορέσω διάδημα στὰ κάτασπρα μαλλιά σου,
τοῦ φθινοπώρου τὴ στερνὴ τὴ χλόη, μὲ τῆς στερνῆς
χαρᾶς μου τὸ ἄνθος τὸ χλωμό, ποῦ ἀνθεῖ στὸ πέρασμά σου.

“Αχ, κι ἵσως τότε θὰ σκεφτῶ καμμιὰ πολὺ παλιὰ
σελίδα, ποῦ ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς μου εἶνε σκισμένη
καὶ νοιώσω νὰ μοῦ διαπερνᾶ τὰ στήθια μου βαθιὰ
ἡ ἀνατριχίλα ποῦ γεννᾶ μιὰ τέχνη φτερωμένη.

Μὰ τὶς μακριές σου, πιὸ πολὺ θὰ ὅνειρευτῶ, νυχτιές,
δταν τὰ ντζάμια θὰ χτυπᾶς μὲ τὴν ἀνεμοζάλη,
κι ἐγὼ ἀπὸ κάποιες, ποῦ δ καιρὸς ξεθώριασε, μορφές,
στοῦ Πάλαι θὰ ζεσταίνομαι τριγύρω τὸ μαγκάλι.

XIV

Στοχάζομαι κάποιους ἀῖτοὺς στὰ σιδερένια τους κλουβιά,
ποῦ τῶν βουνῶν, ἀγέρωχοι, τὶς ωάχες νοσταλγοῦνε,
κάποια λουλούδια τροπικά, κλειστὰ σὲ θερμοκήπια πιά,
ὅπου ἔνα φῶς, ἀτέλειωτα, μεσημβρινὸ διψοῦνε.

Στοχάζομαι τὸν Ἀχιλλέα, ποῦ ἔξω ἀπ' τὰ τείχη τὰ ἐχθρικά,
πνιγμένος τώρα ἀπ' τὸ θυμό, στὰ μαῦρα του τὰ πλοῖα
ἀνεργος κάθεται, βαρύς, καὶ μέσα του ἡ καρδιὰ χτυπᾶ
στὴ μάχη νὰ ἔαναχυθεῖ μ' ἀκράτητη μανία.

Στοχάζομαι κι ἔσένανε, ψυχή μου, ποῦ χωρὶς φτερὰ
ἀπόμεινες καὶ μιὰ κρυφὴ τώρα σὲ τρώει θλίψη
καὶ δὲν μπορεῖς, συντρίβοντας τὰ νοσηρά σου τὰ δεσμά,
νὰ δρμήσεις καθὼς ἄλλοτε πρὸς τὰ γαλάζια τὰ ὑψη.

XV

Θάρθω καὶ πάλι, ὁ μητρυιὰ τῆς εὔτυχίας, ὁ πόλη !
καὶ θ' ἀνεβῶ στὸ λόφο σου μὲ τὸ θαμπὸ πρωΐ
καὶ τὴν ἀνησυχία σου, μὲ τὴν διμήλη σου, ὅλη
θεν ἀναπτέψω, ὁ σκοτινή !

“Ω λίκνο μακριαπέραντο, ὅποῦ ἀπὸ τὴ μοιραία
κιθάρα σου, δ' ἀναιώνιος λικνίζεται θνητός !
δὲν είσαι τάχα δ' γυπαῖτός, ποῦ κάποιου Προμηθέα
ἔσν τὸ σκότι σιγοτρῶς ;

“Ομως ἄς εἶνε ! ἡ ὄψη σου θὰ μοῦ εἶνε ἀγαπημένη,
γιατὶ κρατᾶ τὸ θέλγητρο γιὰ μὲ τὸ μυστικό,
ποῦ μέσα ἀπὸ τὸν τάφο τους, οἱ ὠραῖοι μου πεθαμένοι,
τῆς πνέουν τώρα ἀπὸ καιρό.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ω τῆς Σκωτίας μαγικὲ τραγουδιστή ! μαζί σου
γνώρισα τὴ χωριάτικη καλλίτερα ζωή,
κι ἀγάπησα τὰ ἔργα της, ὡ Μπέρνις, μὲ τὴ δική σου
άρμονική ψυχή.

Τ' ὅργωμα καὶ τὸ θέρισμα, τὸ ἄλωνισμα κι δ τρύγος,
τῶν δέντρων τὰ κλαδέματα καὶ πάλι ἡ ἵερη σπορά,
τῆς πιὸ τελείας συγκίνησης σκορπίζουνε τὸ ωγος
στὸ εἶναι μου βαθιά.

Μ' ἀπὸ τὴν ἡμέρα, ποῦ ἔφυγες νὰ πᾶς στὴν πολιτεία,
— ψυχή, ποῦ σὲ παράσυρε τὸ πλανερό της φῶς, —
νὰ σὲ παιδεύει ἀρχίνησεν ἐσένα ἢ ἀνησυχία
κι δὲ ἀβάσταχτος καημός.

"Αχ, ξύπνα Μπέρνς, ν' ἀλλάξομε γενιά ! νὰ σοῦ χαρίσω
τὴ φύτρα μου γιὰ νάβλεπα ἄν θάσουν εὔτυχής,
καὶ τὴ ζωὴ ποῦ ἀρνήθηκες, ἐγὼ νὰ ξαναρχίσω,
στὰ ἔργα σκυφτός τῆς γῆς.

||

Τὸ στάρι σου στοχάζομαι καὶ τὴν ἐλιά σου, ὁ Γῆ,
καὶ λέω μὲ πόση γνώση
στὸν κόσμο κάθε χρήσιμο, τὴν καθεμιὰ ἐποχὴ
ἐσὺ δὲν ἔχεις δώσει !

Καὶ φρόντισες γιὰ τὰ πουλιά, τὰ ζῶα, τὸ θνητὸ
κι ὅλα τὰ πλάσματά σου,
νὰ σβύνουν μὲ πολύχυμο τὴ δίψα τους καρπὸ
ἀπὸ τὰ χλωρὰ δεντρά σου.

Μὰ τὸ σταφύλι ἄν ἔλλειπε, τί θᾶξις ἦ ζωῆ,
ὦ Γῆ, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ;
καὶ πῶς τὴ λήθη θᾶβρισκαν τὴν τόσο ποθητὴ
σὲ δυστυχίες καὶ κόπους ;

Γι' αὐτό, κάνε, τ' ἀμπέλια σου γεμάτα ἀπὸ τσαμπιὰ
κι αὐτὸ τὸ χρόνο νῦνε,
γιατὶ μὲς τὰ κατώγια μας ἅδεια πολλὰ ἔανα
βαρέλια καρτερᾶνε.

III

Μέσα σῷ ἀμπέλι δροσερὸ μοῦ ἀρέσει νὰ πλανιέμαι,
ὅταν τὸ κάθε κλῆμα του φύλλωμα νέο φορεῖ,
κι ἐσένα, ὦ Ἀνακρέοντα γλυκέ, νὰ συλλογιέμαι,
ἢ ἐσέ, παρήγορε Καγιάμ, τῶν «Ρουμπαγιάτ» ποιητή.

Οἱ δυό σας μόνο ἐνοιώσατε πῶς ἄλλο ἀπ' τὸ σταφύλι,
κανένα δὲν ἐδόθηκε στὸν ἀνθρώπο ἀγαθό :
ὅλα γεννιοῦνται τὸ πρωΐ καὶ σβύνονται τὸ δεῖλι,
δπως τὸ τριαντάφυλλο μιὰ μέρα ζεῖ κι αὐτό !

“Ομως τοῦ Βάκχου δὲ θεῖος καρπός, εἴτε ὡς κεχριμπαρένια
ρόγα στὸ ἀρχοντικὸ τσαμπί, εἴτε ὡς τερπνὸς χυμός,
ἔρει νὰ διώχνει ἀπὸ τὸ νοῦ τὴν ὅχληρή μας ἔννοια,
δπως ἀπὸ τὸν ἄνεμο σκορπίζεται ὁ καπνός.

Καὶ τῶν σοφῶν τὶς ἔριδες καὶ τὸ αἴνιγμα τοῦ κόσμου,
ποὺ τὸν μωροὺς ἀπασχολεῖ, τὰ πᾶσι καὶ τὰ γιατί,
δλα ἐγὼ τέλος τὰ ἔχεντα σὰν ἔχω, ἀδέρφια, ἐμπρός μου
ἔνα ποτήρι διάφανο γεμάτο ἀπὸ κρασί.

IV

“Ω Δήμητρα ! οἵ ἐπίγειοι σου μοῦ ἀρέσουνε καρποί,
τοὺς κάμπους σὰν σκεπάζουν
καὶ μὲ τὴν προσινάδα τους ἐλπίδες στὴν ψυχὴν
τοῦ ἀνθρώπου ἀργοσταλάζουν.

“Ομως τὸ θέρος τους γιατί, μιὰ λύπη μυστική,
αἰώνια μοῦ σκορπίζει,
καὶ τὸ δρεπάνι, τὸ σκαιὸ τοῦ βίου μας θεριστὴ
αἰφνίδια μοῦ θυμίζει ;

Γι' αὐτὸ μοῦ ὀρέσει πιὸ καλὰ νὰ βλέπω τὰ χλωρὰ
τοῦ Διονύσου ἀμπέλια,
ὅταν δροσάτες λυγερές, κρατῶντας τὰ πλεχτὰ
καλάθια τους, μὲ γέλοια

'Αρχίζουνε τὸν τρυγητὸ σκυμένες — καθεμιὰ
χώρια καὶ σ' ἔνα κλῆμα —
καὶ μὲ τὸ κῆμα τῶν τσαμπιῶν ἀνακατώνουν πιὰ
τοῦ στήθους των τὸ κῦμα.

V

"Ω φράουλα ! δὲν εἶσαι ἐσὺ σὰν κάποια ξιπασμένα
χυμόδεντρα, τὸ διάστημα ποῦ πᾶν νὰ καταπιοῦν·
ποῦ ὅλο τὸν κῆπο πνίγουνε μὲ τὰ πολλὰ δρυθωμένα
κλαριά τους καὶ τῶν χαμηλῶν φυτῶν τὸ φῶς οφοῦν.

"Εσὺ λιτή κι ἀπέριττη, στὸ χῶμα ποῦ σκαλώνεις,
ρίζες μὲ κάθε νέο σου κλωνάρι ξεπετᾶς,
ἀπὸ παρτέρια διναμεσίς αὐξαίνεις καὶ φυτρώνεις
καὶ πλαίσιο μιᾶς λουλούδινης γίνεσαι ζωγραφιᾶς.

"Ετσι στολίδι ἀτίμητο, σ' εἶδα στὸ περιβόλι,
κάποιο χειμῶνα ἀξέχαστο, πολὺ νοσταλγικό,
κι ὅταν ἐγύρισε ἡ ἄνοιξη ἔαφνου κατάφορτη ὅλη
ἀπ' τὸν τριανταφυλλένιο σου σὲ θαύμασα καρπό.

Δίνεις στὰ μάτια τὴν χαρὰ καὶ τὴν δροσιὰ στὰ χεῖλη·
τὴν εὐωδιὰ στὴν ὁσφρηση τὴν πιὸ διακριτική,
καὶ κάτου ἀπὸ τὰ φύλλα σου τὸ καλοκαῖρι οἱ γρύλλοι
στήνουντες τὴν δρχήστρα τους, περνῶντας κι ἀπὸ κεῖ.

VI

Ω "Αθήνα ! Θὰ ξανάθελα, τὰ καλοκαιρινά,
τὰ πρᾶα πρωΐνα σου,
σὲ κάποια συνοικία σου, χαμένη ἐκεῖ ψηλὰ
πρὸς τὴν λοφοσειρά σου,

N' ἀκούσω ὃ περβολάρης σου, φαιδρὸς σὰν θὰ περνᾶ,
νὰ τραγουδάει μὲ γλύκα,
κατὰ τὸ μῆνα ποῦ θενᾶνε : ἢ τὰ βασιλικά,
τὰ μελωμένα σῦκα,

"Η τὰ κεράσια τὰ ὕδριμα, ποῦ σὰν λαχταριστά
ὅμορφης μοιάζουν χεῖλια
καὶ τὸ δεκαπενταύγουστο μόλις διαβεῖ ξανὰ
τὰ φαξακιὰ σταφύλια.

Καὶ τὴ φωνή του, ποῦ ὅλη αὐτὴ νομίζεις μοναχά,
τὴ συνοικία γεμίζει,
νὰ τὴ σκεπάζει ὁ γάιδαρος, ποῦ τοῦρθε ξαφνικὰ
καὶ ἀρχίζει καὶ γκαρίζει.

VII

"Εσπέρες, μὲ τὰ χρώματα τὸ ἄπιαστα καὶ τὰ μύρια,
σὲ ἡμίφωτα θαμπά,
μῆρα τῶν ἀγριολούλουδων, — τῆς φύσης θυμιατήρια
ἀπέριττα, ἀπαλά, —

Κι ἔσεις καμάρες γεφυρῶν, ὅποῦ νὰ πλαισιώσει,
ἡ πέτρα σας μπορεῖ,
τὸ πιὸ λεπτὸ κι ἀσύγκριτο τοπεῖο, μὲ μιὰ τόση
τέχνη διακριτική,

Κι ἔσυ, τσοπάνε, ποῦ σκορπᾶς τραγοῦδι στὴ φλογέρα,
ὅστα χαιρετισμό,
γιὰ τὸ χρυσὸ βασίλεμα τοῦ ἥλιου, στὸν κάμπο πέρα
τὸν πρᾶο, τὸν ἀνοιχτό,

Πάνω ἀπὸ μιὰ βωϊδάμαξα θέλω νὰ σᾶς γρικήσω
ὅλα καὶ νὰ σᾶς δῶ
καὶ τὴν ψυχή μου στὸν ἀργὸ τροχῶν της νὰ λικνίσω
καὶ πάλι τὸν ἄχο.

VIII

"Ωρόδο ωραῖο! τὴν πάλη σου στοχάζομαι συχνά,
ῶσποῦ τὸ διορισμένο σου σκοπὸ κι ἔσυ νὰ ἀγγίξεις.
"Ἄχ, πόσα δὲν ἔδιάτρεξες ἐμπόδια τραγικά,
ῶσποῦ τὰ φύλλα σου στὸ φῶς τὸ ἡμερινὸν ν' ἀνοίξεις.

Σκουλήκια πόσα κι ἔντομα, προτοῦ στῆς ροδωνιᾶς
τὸ νέο βλαστάρι νὰ φανεῖς, δὲ σὲ παραμονέψων,
μπουμπούκι, καὶ στὸ διάστημα μονάχα μιᾶς νυχτιᾶς,
τὴ λίγη, ν' ἀφανίσουνε, ζωή σου, δὲ γυρέψων.

Καὶ πόσα, ὃ πόσα ἀδέρφια σου δὲ στάθηκαν τροφὴ
σὲ κάμπιες, καὶ τὸ αἷμα τους δὲν ἥπιαν γιὰ νὰ γίνουν
οἱ πεταλοῦδες, ποῦ σὲ πρᾶο καλοκαιριοῦ πρωῖ,
τὸ πανηγύρι τῆς χαρᾶς θωροῦμ' ἔμεῖς νὰ στήνουν.

Κι ἀφοῦ νικήσεις στὸ φριχτὸν ἄγδνα, δροσερὸ
ὕστερα καὶ περήφανο προβαίνεις μὲς τὴ μέρα
καὶ δίχως πουθενὰ νὰ λέσ τὸν κρύψιο σου καημό,
ἄνθος μοιραῖο, ἀπ' τοῦ βραδιοῦ μαδιέσαι τὸν ἀγέρα !

IX

“Ομηρε ώραῖε κι ἀγέραστε ! σὰν καρφοβοῦνι θεῖο,
ποῦ ἀγγίζουν μόνο δῖτοί,
ντυμένον πάντα σὲ θωρῶ μὲ τὸ ἴδιο μεγαλεῖο,
δποῦ φοροῦν οἵ θεοί.

‘Εσὺ πηγὴ τῆς Ὁμορφιᾶς, καὶ τῆς Σοφίας τοῦ κόσμου
τὸ τέλος κι’ ἡ ἀρχή,
σ’ δποιο σκοτάδι ζοφερὸ καὶ νὰ βρεθῶ, τὸ φῶς μου
γίνεσαι πάντα ἐσύ.

Καὶ σὸν δοσες θάλασσες νοερὲς τύχει νόμῳ ποδημήσω
 καὶ δποια νὰ πιάσω γῆ,
 πάντα σ' ἔσε θὰ νοσταλγῶ μιὰ μέρα νὰ γυρίσω,
 ἀθάνατε ποιητή.

Καὶ πάντα οἱ ραψωδίες σου θᾶνε γιὰ μένα ή ἐλπίδα,
 ή Ἰθάκη, τὸ νησί,
 Καὶ θᾶμαι ἐγὼ δὲ Ὁδυσσέας σου, ποῦ μόνη ἔχει φροντίδα
 ἔκει νὰ ξαναρθεῖ.

ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΤΟ

Κάποιες ἡμέρες ἄγονες μὲ λύπη ἀναμετρῶ,
ποῦ στέκονται σὰν τὰ θολὰ νερά μπρὸς στὴ ζωή μου.
Τὰ μάτια μου ἀπὸ πάνω τους νὰ στρέψω δὲν μπορῶ
καὶ καρφωμένη ἀντίκρου τους αἰώνια εἶνε τῇ ψυχῇ μου.

Τοῦ κάπου καθὼς ἄλλοτες, ὅπου εἴμουν εὐτυχῆς
καὶ περιφρόνηση ἔδειχνα στὴν τόση μου εὐτυχία,
γυρεύω λίγη ἀνάπταψη, γυρεύω μιᾶς στιγμῆς
δροσιά γιὰ τὴν ἀγιάτρευτη, καθημερονή μου ἀνία.

Τὰ ρόδα μεγαλώνουνε τὸν πόνο μου κι αὐτά,
σὰ στοχαστῶ πῶς αὔριο ξέθωρα, μαραμένα,
στὴ λάμψη τοῦ ἥλιου θὰ σταθοῦν γιὰ λίγο καὶ σιγὰ
στὸ χῶμα θὰ μαδήσουνε τὰ φύλλα τους ἔνα-ἔνα.

Καὶ τὰ ἔργα μου, ποῦ μοῦδιναν θάρρος γιὰ τὴ ζωή,
ὅταν τὰ ἐφυλλομέτραγα σ' ἀπογνωσμένες ὠρες,
εἶνε γιὰ μένα τώρα πιὰ ρόδα δίχως πνοή,
ἀνώφελα, ἀνευδόιαστα καὶ δίχως γέψη ὅπωρες.

II

Μπαστιάνα, πράσινη ἔξοχή ! ώσταν σπαρμένη ἔκει
στὰ πόδια μιᾶς λοφοσειρᾶς ἀπὸ ζωγράφου χέρι,
ἔσν νὰ γίνεις μοῦ ἔλαχε γλυκιά μου φυλακή,
τὸ στεναγμό μου νὰ σκιρπῶ μὲς τὸ τερπνό σου ἀγέρι.

Γιατὶ ἡ μαγεία τῶν ἥσυχων ὠρῶν σου, σὰν παιδὶ¹
στὴν κούνια νανουρίζουνε ἀπαλὰ μὲς τὴ ψυχή μου,
τὴν πρώτη ἀνησυχία μου, ποῦ γέρασε κι αὐτή,
ἀφοῦ σκουλήκι ἐδάγκωσε στὴ ρίζα σὴν δρυμή μου.

Καὶ τώρα ἀδιάφορα γρικῶ στὸν ὅρθο τὸ βαθὺ¹
 τοῦ ἀλόγου τὸ χλιμίντρισμα, ποῦ τὸ ζευγίτη κράζει,
 κι ἐκεῖνος ἀνταπόκριση τοῦ δίνει μὲ βραχνή
 φωνή, πῶς ἄφθονη ταγὴ καὶ πάλι τοῦ ἔτοιμάζει.

Κι ὅταν διαβοῦν ἀνώφελες οἵ ὥρες μου καὶ ρυθῆ
 τὸ θλιβερὸ τὸ σούρουπο, στὴ γέρικη τὴν κρήνη
 πηγαίνω καὶ στὶς στάλες τῆς, μὲ κίνησην ἀργή,
 μετρῶ τὶς δυστυχίες μου μιὰ - μιὰ μὲς τὴ γαλήνη.

III

Κρυμένο σὲ φυλλώματα πυκνὰ κυπαρισσιοῦ,
 ἀηδόνι προβηγγιανό, ὀρχίνησες καὶ πάλι
 νὰ τραγουδᾶς στὶς ἡρεμες τὶς νύχτες τοῦ Μαγιοῦ
 καὶ στὸ σκοπό σου ἀναριγοῦν τῆς ἄνοιξης τὰ κάλλη.

Σκυμένος στὸ παράθυρο ὥρες ποῦ σὲ γρικῶ,
 τὴ δύναμή σου σκέπτομαι, ἀηδόνι, ποῦ σὲ κάνει
 ξανανιωμένο πάντοτε νᾶσαι στὸν κόσμο αὐτό,
 χωρὶς ἥ μαύρη πλήξη του μιὰ στάλα νὰ σὲ πιάνει.

"Αηδόνι, ποῦ τὴν ὄρεξη τῇ θεῖαιά σου ἀντλεῖς ;
καὶ πῶς μπορεῖς ἀπ' τῆς ζωῆς τὴν τόσην ἀσκημία
ἐπάνω ἔσν νὰ στέκεσαι κι οὐράνια νὰ λαλεῖς
τραγούδια, ποῦ δροσίζουνε πλατιὰ τῇ φαντασίᾳ ;

"Αχ, ἂς μποροῦσα σὰν ἔσέ, ἀγέραστο πουλί,
τὸν κάθε Μάη νὰ τραγουδῶ μὲ πίστη τῶνειρό μου
κι ὅλους τοὺς ἀποδέλοιπους τοὺς μῆνες ἥ σιγή
τότε ἂς γινόταν τὸ πικρό, μοιραῖο σάβανό μου.

IV

Πόσο μοῦ ἀρέσει, σὲ γλυκιὲς στιγμὲς τοῦ δειλινοῦ,
δῶν στὴ λιμνοθάλασσα δ ἥλιος βασιλεύει,
νὰ περπατῶ μονάχος μου στὴ στράτα τοῦ χωριοῦ
κι ἀργὰ στὸ νοῦ μου ἥ σκέψη μου νὰ γαληνεύει.

Γιατὶ θὰ ἴδω τὴ μυγδαλιὰ καὶ θενὰ στοχαστῶ,
πόσες γενιὲς δὲν εὔφρανε μὲ τ' ἄνθη τὰ λευκά της !
Πόσες γενιὲς δὲ χάρηκαν τὸν πλούσιο της καρπό,
πόσοι δὲ βρήκανε δροσιὰ διαβάτες στὴ σκιά της !

Καὶ στὸ πεζοῦλι τὸ παλιὸ σὰν ἀκκουμπήσω ἔκει,
ἔσένα τότε θὰ σκεφτῶ, ζωή, πιὰ δίχως μῖσος,
καὶ θενὰ νοιώσω μέσα μου ποῦ ἀλήθεια εἶσαι σοφή,
μ' ὅλες σου τὶς ἀτέλειες κι ὅλα τὰ λάθη σου ἵσως.

Κι ἔτσι μὲ μάτια, ποῦ γιὰ μιὰ στιγμὴ μὲς σὲ νερὰ
ἔλπιδων καθρεφτίστηκαν, θὰ ἴδω κάθε χωριάτη,
δποῦ γυρνᾶ ἀπ' τὰ ἔργα του τῆς μέρας τὰ σκληρά,
βαστάζοντας περήφανος ἔνα σταχιῶν δεμάτι.

V

Ὦ λιμνοθάλασσα τοῦ Μπέρ, φιχμένη σὰ χαλὶ⁷
γαλάζιο, μὲ λευκὰ χωριὰ στὶς ἄκρες κεντημένο !
Πόσο ἀγαπῶ στὶς ὅχθες σου νάρχομαι τὴν αὐγὴ⁸
καὶ νὰ θωρῶ τὸ κῦμα σου τὸ ησυχασμένο.

Θὰ ἴδω τῶν ἀγριόπαπιων τὸ σμάρι νὰ πετᾶ
κι ὡς τὸν ἀφρό σου ἐλεύτερο νὰ χαμηλώνει,
θὰ ἴδω καὶ στὸ ἀμμογιάλι σου τὸ γέρο τὸν ψαρᾶ,
τὸ δίχτυ του, σφυρίζοντας, μὲς τὰ νερὰ ν' ἀπλώνει.

Καὶ στὸ μικρὸ λιμάνι σου, ποῦ ἥρθα πολλὲς φορὲς
καὶ μάδησα πρωτάνοιχτα λουλούδια τῆς ἡμέρας,
θὰ ἴδω βαρκοῦλες γνώριμες, ποῦ μεῖναν ὁρφανές,
νὰ τὶς κουνᾶ περίλυπος να νουριστής ἀγέρας.

Κι ἐντός μου τὴν ἐπιθυμιὰ θὰ νοιώσω ἔαφνικὰ
μὲ μιὰ ἀπ' αὐτές νὰ πλανεθῶ πρὸς τὴν ὄνειροπόλα
τὴν ἔκτασή σου, δλόκληρες ὕρες ἔκεī ἔανά,
μὲ τὴν παλιά, νοσταλγικὴ στὰ χεύλη βαρκαρόλα.

VI

Πόσο ἀγαπῶ κι ἀπὸ μακριὰ συχνὰ νὰ σὲ θωρῷ
ὅταν, ὡ λιμνοθάλασσα ἡ δύση πάλι ἀγγίζει,
ὅταν σοῦ ρίχνει τὸν μαβὺ πέπλο, τὸν ἔλαφοδ,
καὶ μὲ κορδέλλες ρόδινες τοὺς ὤμους σοῦ στολίζει.

Χωριατοποῦλα ὑπέρκαλη τότε, ποῦ στὰ νερὰ
λούζει τὸ λαξευτὸ κορμὶ σὰν κάποια νηρηΐδα,
κατευοδώνει ἔαφνικὰ τὸν ἥλιο μὲ ἥχηρὰ
γέλοια κι ἔκεινος τὴ φιλεῖ μὲ τὴ στερνή του ἀχτίδα.

Ομως προπάντων ἀγαπῶ σὲ νύχτες ἀπαλές,
ποῦ τὸ φεγγάρι ἐπάνω σου καρφώνεται κι ἡ Φύση
ἀρχίζει μ' ὅλες καὶ μιλεῖ τὶς θεῖες τῆς φωνές,
σὰν κάποια πολυκάνοντι καὶ μαγεμένη βρύση,

Νάρχομαι πρὸς τὶς ὄχθες σου καὶ μέσα στὰ βουβά,
νὰ πνίγω κάθε ἐνθύμηση, τὰ βάθη σου, μ' ὅδύνη,
δμοιος μὲ τὸν Ἀλῆ - πασσᾶ, ὃποὺ τὶς δεκαφτὰ
ἔπνιξε τὶς Γιαννιώτισσες μὲ τὴν κυρὰ - Φροσύνη.

VII

Μοῦ ἀρέσουν οἱ ἔλαιῶνες σου, σὰ λούζονται ἀπὸ φῶς
ἡλιου μεσημεριάτικου, ποῦ φλέγει τὰ χαλίκια.
ὅταν οἱ ἀλιζαῦρες σου σὲ γκρεμισμένο ἐμπρὸς
τοῦχο προβαίνουν κι ἀκοῦν τί λένε τὰ τζιτζίκια.

Μοῦ ἀρέσουν στὰ χωράφια σου, τὰ στάχια τὸν τ' ἄδρα,
ὅταν ἀρχίζουνε σιγὰ καὶ κιτρινοθωριάζουν,
ὅταν ἀκμαῖοι χωριάτες σου σὲ πλάτανου σκιὰ
κάθονται καὶ τοὺς κόπους των ἑλόγυρα θαυμάζουν.

“Ολα τὴν ώριμότητα τῆς Φύσης προμυνοῦν·
πουλιὰ τὸ νέο σταρόσπειρο ἔδῶ κι ἔκεῖ τσιμπᾶνε
κι ἵσα, σὲ πυκνοφύλλωτα χαμόδεντρα πετοῦν,
σ' ἀχνούδωτων πουλιῶν λαοὺς τροφὴ νὰ ξαναπᾶνε.

Μὰ στὴν πικρή μου διάθεση ταιριάζουν πιὸ καλὰ
οἱ πύργοι σου οἱ ἀκατοίκητοι κι οἱ ἔρημιωμένοι,
ὅταν τὸ σούρουπο ἔρχεται νὰ τοὺς σκεπάσει ἀργὰ
κι ἵσκιοι εὐγενῶν ποῦ πέθαναν,
σαλεύουνε στὰ ντεάμια τους θλιμένοι.

VIII

“Ολα τὰ δέντρα, τὰ φυτά, ποῦ ἀκάτεχο παιδὶ¹
πρωτόειδα νὰ μὲ ζώνουνε μὲ καλωσύνη γύρα
κι ἐστάθηκαν οἱ μόνοι μου δασκάλοι κι ὅδηγοὶ
μέσα στῆς Φύσης τὸ σκολιό, μὲ τὰ σοφά τους μῦρα.

Τῆς Προβηγγίας, δὲ ἔξοχή, τὰ ξαναβρίσκω εὐθύνς,
σὰν ἀπομείνω μιὰ στιγμή μὲ σένα,
καὶ νοιώθω μιὰ ἀνανέωση τῆς πρώτης μου ζωῆς
γλυκιά, καὶ δὲ μοῦ φαίνεται πῶς ζῶ μακριὰ στὰ ξένα.

Γιατὶ κουβέντες γνώριμες πλέκω καὶ μυστικὲς
μὲ κάθε δεντρολίβανο, ποῦ ταπεινὸ εἶνε πάντα,
καὶ λέω πῶς ἀπ' τὸν τόπο μου δὲν ἔφυγα ποτές,
μόλις στοὺς λόγγους σου ἔξαφνα μυρίσω τὴ λεβάντα.

"Ωστόσο μὲς τὴ μνήμη μου στήνεται πιὸ ζωηρὸ
τὸ σπίτι δπου μεγάλωσα σὲ κάποιαν ἐπαρχία,
δταν νυφοῦλα ντροπαλή, τὸ μῆνα τὸν καλό,
τ' ἀσπρατης τ' ἄνθια ντύνεται στοὺς κήπους σου ἡ ἀκακία.

IX

Γωνιά σου δὲ θὰ βρίσκεται, φιλόξενη ἔξοχή,
δποῦ νὰ μὴ μὲ δέχτηκε μιὰν ὕρα ὀνειροπόλο.
Ξέρω τὸ κάθε χρῶμα σου, τὴν κάθε σου γραμμή,
τὸ κάθε σου ἀγριολούλουδο ποῦ ἀνθίζει μυροβόλο.

Πρᾶες ἥλιων ἀνατολὲς καὶ δῦσες φεγγαριῶν,
χαιρέτησα ἀπ' τοὺς λόφους σου τοὺς πευκοφυτευμένους,
τὴν ὄψη μου καθρέφτισα μὲς σὲ νερὰ ρυακιῶν
κι ἀπὸ πουλιῶν σου μέθυσα σκοποὺς ἔρωτευμένους.

Μὰ δὲ μποροῦν τὰ μάγια σου τὰ τόσο δυνατά,
νὰ μοῦ γιατρέψουν τὴ βαθιὰ ποῦ νοιώθω νοσταλγία,
γιὰ κάποια ἀπλᾶ καὶ ταπεινὰ τοῦ τόπου μου χωριά,
ὅποῦ ἡ πικρή μου στρέφεται δλοένα φαντασία.

Κι ὅπου βρεθῶ τὰ μάτια μου σφαλῶ καὶ μελετῶ
κάποιαν αὐλή, ποῦ ἵσκιάζεται ἀπὸ περιπλοκάδα,
ἢ κάποιες γλάστρες σκεπαστὲς ἀπὸ βασιλικὸ
σ' ἄσπρα μπαλκόνια κι ἀνοιχτὰ παραθυράκια ἀράδα.

X

“Ω Ροδανέ ! μ' ἔναν παλιὸ μοιάζεις ἐσὺ θεὸ
τῆς θάλασσας, δποῦ μορφὲς ἀπ' ὕδα σ' ὕδα ἀλλάζει.
’Απὸ τὴν “Αρλα ως ἥρωα, σὲ βλέπω θρυλικό,
ποῦ ἀπ' τὰ ἔργα του γυρίζοντας, στὴν αλίνη του ἥσυχάζει.

Στὴν Ἀβινιόν, Διόνυσο, σὲ ξαναβλέπω πιά,
στεφανωμένον μ' ἀμπελιοῦ καὶ ροδοδάφνης φύλλα.
Γύρω εἰδυλλίων σκορπίζεται μιὰ μελωδία γλυκιά,
ἀπ' τὸ σουραύλι ποῦ σφυρᾶν τὰ δροσερά σου χεῖλα.

Μὰ στὴν Ὁράνγκη πιὸ βαθὺς εἶσαι καὶ μυστικός,
καθὼς ἔχοντεσαι ἥρεμος ἀπὸ στενὰ κανάλια
στοὺς δρόμους της, ποῦ πράσινος ὑψώνεται ὁ κισσός
καὶ κάποια ὑγρὰ παράθυρα τιλύγει ἀγάλι—ἀγάλια.

Ἐτσι κι ἔγω δὲν εἴτανε νὰ μοιάζω σὰν ἐσὲ
κι ἀπ' ὅρα σ' ὅρα διάθεση μὲς τὴν ψυχὴν ὁ ἄλλαζω;
Τὴν ἔνθεη ποικιλία σου ζηλεύω, ὡς ποταμέ,
κάθε φορὰ ποῦ τὴν πεζὴ τῇ λύπῃ μους ξεσπάζω.

XI

Τὸ τέλος σου στοχάζομαι, Μυρέγια, τὸ φριχτό,
δποῦ ἡ Ἰδιαὶ ἡ Αἰωνιότητα-ποιὸς ξέρει! — σοῦ εἶχε πλέξει.
(ἔτσι μᾶς λέει κάποιος σοφὸς ποῦ ξέχωρα τιμῶ,) καὶ μὲς τὸ δίχτυ τῶν αἰτιῶν μὲ τὸ εἶναι σου εἶχε μπλέξει.

Ἄλλιως θὰ μένει ἀξήγητο, πέρδικα τῶν ἀγρῶν,
ποῦ τὸ αἷμα μὲς τὴν κάθε σου, ζεστό, τὴ φλέβα εὐώδα,
σὰν τὸ καθάριο τὸ ζουμὶ τῶν μούρων τῶν μεστῶν
καὶ σὰν τὰ προβηγγιανά, τὰ ὑπέρκαλα τὰ ρόδα,

Στὶς τρεῖς Μαρίες, τὸν πόνο σου πῶς ἔτρεξες νὰ πεῖς,
ποῦ χριστιανῆς θὰ σοῦβαζαν στεφάνι στὰ μαλλιά σου
καὶ πῶς στὴν Ἀρλα πιὸ καλὰ δὲ σοῦρθε νὰ διαβεῖς
μὲ τὸν πανώριο κι ἀτυχο μαζὶ τὸν καλαθᾶ σου.

Μυρέγια ἀθώα ! Δὲ θᾶξερες πῶς οἱ Ρωμαῖοι ἐκεῖ,
εἶχανε στήσει μιὰ Θεά, ποῦ μένει ὄλόρθη ἀκόμα
καὶ πῶς ἀρμόδια εἴταν αὐτὴ νὰ δώκει συμβουλὴ
γιὰ τέτοιο πάθος ποῦ ἔφθειρε τὸ ἀτρύγητό σου σῶμα.

XII

“Ω Προβηγγία ἥλιόλουστη ! μὲ μάγεψε ἥ λαχταριστή,
μελωδικὴ λαλιά σου,
ὅ Ροδανός σου ὁ ἀσύγκριτος, οἱ τροβαδοῦροι σου οἵ παλιοί
κι ἥ λιμνοθάλασσά σου.

Πόσες φορὲς δὲ σύρθηκα πρὸς τὴν Ἀρχαία σου Πηγή,
ποῦ ἔνα εὔτυχὴν αἰῶνα,
Τῆς Λάουράς του, ἐρχότανε συχνὰ ὁ Πετράρχης, νὰ σκεφτεῖ
τὴν αἰθερίαν εἰκόνα.

Καὶ πόσες ἄλλες νοσταλγός, δὲν ἥρθα πρὸς σὲ μιὰ γνωστή,
 νεκρή σου πολιτεία,
 ὅπου ὁ Ἀληγέρης ἔπλαθε, διαβαίνοντας στὴ σιωπή,
 τὴ Θεία του Κωμῳδία.

Μὰ πιὸ συχνὰ ἡ Μεσόγειο σου, ὁ Προβηγγία, ἡ γαλανή,
 μὲ δέχεται μονάχο,
 γιατὶ γρικῶ τὴ γλῶσσα μου σὲ κάθε κῦμα της πλατύ,
 ὅποῦ ἔσπει στὸ βράχο.

ΣΟΦΙΑ

Σ Θ Φ Ι Α

(Στὴν ἱερὴν μνήμην τῆς ἀδελφῆς μου).

"Απὸ τὶς πενήντα κόρες σου τὴν πιὸ τρικυμισμένη,
ῳ Πρίαμε δυστυχή,
στὴ σκέψη μου ἔχω πάντοτε, σὲ τούτη τὴν θλιμένη,
ποῦ ζοῦμεν, ἐποχή.

Κι δπως, σὰν ἀπ' τὸν Ἀνάκτορα ἀπέξω τῆς Μυκήνας,
ἡ ἔρμη κι η ὁρφανή,
ἔσταθηκε καὶ μὲ φωνὴ μιᾶς τρομερῆς ἀρπυίνας,
σὰ μάντισσα πικρή,

Μάντεψε μὲ τὸ θάνατο τοῦ μόνου τῆς προστάτη,
τὸ τέλος τῆς μαζί,
ἔτσι κι ἐσὺ σ' ἔνα στενὸ μιὰ νύχτα μονοπάτι,
Σοφία μου ἀκριβή,

Κάτου ἀπ' τὸ φῶς μιᾶς ιόκαινης σελήνης, τὶς προεῖπες,
— ὡς τραγικὴ στιγμή! —
ὅλες τὶς δυστυχίες μας, ἄχ, κι ὅλες μας τὶς λῦπες,
μέσα στὴν κρύα σιγή.

Μ° ἀπ° δλες — δποῦ ἀλήθεψαν — ἦ ἀρρώστια σου, Σοφία,
κι ὑστερα μέσα ἔκεν,
ὅ θάνατός σου, στὸ ἀσυλο τ° ὀλέθριο, μιὰ πικρία
ἐντός μου σκοτεινή

Μοῦ χύσανε, ποῦ δὲν μπορῶ ποτὲ νὰ τὴ σκεδάσω·
καὶ μάταιά στὴ ζωή,
πιοτὸ νὰ οἶξω μέσα τῆς γιὰ νὰ τὴ συγκεράσω,
ζητῶ παντοῦ, ἀδελφή.

Κι ἔγὼ ποῦ τὴν εἰκόνα σου περίσσια εἶχα λογιάσει,
κάθε καινούργια αὐγή,
πῶς θάβρισκα σ' δ, τι λευκὸ κι εὐφρόσυνο στὴν Πλάση
βλογάει, σαλεύει, ζεῖ :

Σὲ ρυάκι, ποῦ φλιφλίζοντας γεμίζει τὴ γαλήνη
μὲ μελωδία ἀργή,
ἢ σὲ κανίστροι μὲ λευκὰ τριαντάφυλλα, ἢ σὲ κρήνη,
ἢ σ' αὔρα ἔαρινή,

Γιὰ νὰ μοῦ διώξει τὸ δραμα τ' ὅδυνηρὸ ἀπὸ τὸ φῶς μου,
καὶ τὴν προτερινὴν
βασιλοποῦλα εἶκόνα σου, νὰ ξαναστήσει ἐμπρός μου,
γλυκιὰ κι ἡμερινή.

Τώρα σὲ κλέουσα τὴν ζητῶ, Σοφία, σὲ κυπαρίσσι,
σὲ λίμνη ἀχνή, βουβή,
σὲ νότιου ἀνέμου βόγγισμα, σὲ ξέψυχου ήλιου δύση,
σὲ μέρα βροχερή,

Σὲ πένθιμην ἀτμόσφαιρα μ' ὅμικλη σκεπασμένη,
σ' ὅτι τεφρὸ ἥ βαρύ,
γιατὶ ἥ δική σου, μές σ' αὐτὰ—τὸ ξέρω—εἶνε χυμένη,
ἥ ἀγνότατη ψυχή.

Καὶ στὴ θεά σου Ἀρτέμιδα δὲν ξέρω ποιὰ θυσία
καὶ ποιὰ ἀλαφιοῦ σφαγὴ
παρθένου, θενὰ ταίριαζε νὰ πρόσφερνα, ὥς Σοφία
ἀξέχαστή μου ἔσύ !

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΡΠΑ

<i>Πρόλογος τοῦ Ἀνατὸλη Φρανς</i>	<i>Σελ.</i>	<i>θ'</i>
<i>Τὸ ξέρω, ὃ στίχοι μου πικροί.</i>	»	<i>ιγ'</i>
ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ		
<i>I. (Ὦ Μορεάς !)</i>	»	<i>I</i>
<i>II. (Ἐσύ, ποῦ σὰν τοῦ Κηφισσοῦ..)</i>	»	2
<i>III. (Γαλήνιος καὶ περήφανος).</i>	»	3
<i>IV. (Ἐκεῖ στοὺς δύθους τοὺς χλωρούς)</i>	»	4
<i>V. (Σὲ πρόδωσεν δέρωτας)</i>	»	5
<i>VI. (Κάθε φορά, ποῦ πλάτανο)</i>	»	6
<i>VII. (Ἐσένα πάντα ἔχω στὴ μνῆμη)</i>	»	7
<i>VIII. (Κοντὰ σὲ καλαμιές χλωρές)</i>	»	8
<i>IX. (Τὸ βουλεβάρτο τὸ ἀκριβό)</i>	»	9
<i>X. (Φῶς καὶ λουλούδια)</i>	»	10
<i>XI. (Τὸ μῆρτο, ποῦ οἱ παγέλληνες)</i>	»	11
<i>XII. (Δὲν ἥρθα τὴν ἐξάγνιση)</i>	»	12
<i>XIII. (Τὴν ὑψηλὴν ἀποστολή)</i>	»	13
<i>XIV. (Ὦ ποιητή ! ἀπ' τὸ μνῆμα σου)</i>	»	14
<i>XV. (Σοῦ τὴν χρωστοῦσα ὃ Μορεάς)</i>	»	15

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

I.	(^τ Ω λύρα μου, ποῦ ξέχυσες)	. . .	Σελ.	19
II.	(Μήτε χαρὰ ἀπροσδόκητη)	. . .	»	20
III.	(Μιὰ δυσαρέσκεια αἰσθάνεσαι)	. . .	»	21
IV.	(Τὸ δάσος συλλογίζομαι)	. . .	»	22
V.	(Λουλούδια ποῦ σᾶς φλόγισε)	. . .	»	23
VI.	(Τὸ δέντρο ποῦ ξεράθηκαν).	. . .	»	24
VII.	(Τὸ ποίημα ποῦ ἐσχεδίασα)	. . .	»	25
VIII.	(Ξερόδεντρο ποῦ στέκεσαι)	. . .	»	26
IX.	(Ξυπνᾶτε, πρὶν δ σαλπιχτής)	. . .	»	27
X.	(^τ Ω νεκροδάφητη, ποῦ χωρίς)	. . .	»	28
XI.	(^τ Ω ποιητή, ποῦ μελετᾶς)	. . .	»	29
XII.	(Θλιμένος εἶσαι... κι δ καιρός)	. . .	»	30
XIII.	(^τ Ω πλατανόφυλλα ξερά!)	. . .	»	31
XIV.	(^τ Ω Θεσσαλία ! ξένα ψηλό)	. . .	»	32
XV.	(^τ Ο ἄγέρας σου, ποῦ τόνομα)	. . .	»	33
XVI.	(Συγχάσᾶς σᾶς συλλογίζομαι)	. . .	»	34
XVII.	(^τ Απ' τις λευκὲς ἀγάμεσα)	. . .	»	35
XVIII.	(Θὰ ξαναρθῆτε, ὥ βροχερές)	. . .	»	36
XIX.	(^τ Ετσι τῆς Μοίρας σου εἴτανε)	. . .	»	37
XX.	(^τ Ω ίτιά, μοῦ ἀρέσεις σὲ αἵμασιά)	. . .	»	38
XIX.	(^τ Εσύ, σὲ κάποιους στίχους μου)	. . .	»	39
XXII.	(^τ Ω μέρες χειμωνιάτικες)	. . .	»	40

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ

I.	(Τὴν ἄρπα τὴν αἰολικήν)	Σελ.	43
II.	(^τ Ω Ρίμα, ποῦ σ' ἀρνήθηκα)	»	44
III.	(^τ Η ἄνοιξη σὰν ἔρχεται)	»	45
IV.	(Πουλιά τερπνά ! βαρέθηκα)	»	46
V,	Τὸ καλοκαῖρι μελετῶ	»	47
VI.	(^τ Οταν νοτίζουνε τὴ γῆς)	»	48
VII.	(Πόσο ἀγαπῶ. ὥ μακάριο)	»	49
VIII.	(Γεμάτη ἀπὸ φθινόπωρο)	»	50
IX.	(Παρίσι ! σ' ἔγα πάρκο σου)	»	51
X.	(^τ Ω ^τ Αρλα : γιὰ τ' ἀρχαῖα σου)	»	52
XI.	(Θᾶρρω, ὥ τοπο ἀνάλλαγτον)	»	53
XII.	(Τραῖνο, στὴ σιδερένια σου)	»	54
XIII.	(^τ Ω ἐσεῖς φωλιές, ποῦ κάποτε)	»	55

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

I.	(Πύργοι παλιοὶ κι ἔξωτικοί)	,	»	59
II.	(^τ Ω λυγαριά ! τὴν εὔρωστη)	»	60
III.	(Χίλια λουλούδια ἀνοίγουντε	. . . ,	»	61
IV.	(Φυτά, ποῦ σ' ἀνθοπάζαρο)	»	62
V.	(^τ Ομως κι ἐσᾶς δὲ σᾶς ξεχνῶ)	»	63
VI.	(Μοῦ ἀρέσει ταξιδεύοντας)	»	64
VII.	(^τ Ω πέτρα, ὥ ἔνθεο μάρμαρο!)	»	65
VIII.	(Ζωή μου ! σὰν τ' ἀσάλεντα)	»	66

I X.	(Χωριᾶτες, ποῦ μὲ βλέπετε)	. . .	Σελ.	67
X.	(Μιὰ μέρα θάρυθω πρὸς ἐσᾶς).	. . .	»	68
XI.	(^Ὄ Ω πρᾶα νησιά, στὰ γαλανά)	. . .	»	69
XII.	(Τὴν Ἀρμονίαν σου μελετῶ)	. . .	»	70
XIII.	(^Ὄ Ω κρύνε Χειμῶνα! θὰ μὲ βρεῖς)	. .	»	71
XIV.	(Στοχάζομαι κάποιους δίτούς)	. . .	»	72
XV.	(Θᾶρυθω καὶ πάλι, ὡς μητριά)	. .	»	73

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

I.	(^Ὄ Ω τῆς Σκωτίας μαγικέ).	»	77
II.	(Τὸ στάρι σου στοχάζομαι)	»	79
III.	(Μέσα σ' ἀμπέλι δροσερό)	»	81
IV.	(^Ὄ Ω Δήμητρα! οἱ ἐπίγειοι σου)	. . .	»	83
V.	(^Ὄ Ω φράουλα! δὲν εἶσαι ἐσύ)	. . .	»	85
VI.	(^Ὄ Ω Ἀθήνα! θὰ ξανάθελα)	. . .	»	87
VII.	(Ἐσπέρες, μὲ τὰ χρώματα)	. . .	»	89
VIII.	(^Ὄ Ω ρόδο ωραῖο! τὴν πάλη σου)	. .	»	91
IX.	(^Ὄ Ω Ομηρε δραῖε κι ἀγέραστε)	. . .	»	93

ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΤΟ

I.	(Κάποιες ἡμέρες ἄγονες)	»	97
II.	(Μπαστιάρα, πράσινη ἔξοχή)	»	99
III.	(Κρυμένο σὲ φυλλώματα)	»	101
IV.	(Πόσο μοῦ ἀρέσει σὲ γλυκιές)	. . .	»	103
V.	(^Ὄ Ω λιμνοθάλασσα τοῦ Μπέρ)	. . .	»	105

VI.	(Πόσο ἀγαπῶ κι ἀπὸ μακριά)	. . .	Σελ.	107
VII.	(Μοῦ ἀρέσοντας οἵ ἔλαιωνες σου)	. . .	»	109
VIII.	(^Ὄ λα τὰ δέντρα τὰ φυτά)	»	111
IX.	(Γωνιά σου δὲ θὰ βρίσκεται)	»	113
X.	(^Ὄ Ω Ροδαρέ! μὲν παλιό)	»	115
XI.	(Τὸ τέλος σου στοχάζομαι)	»	117
XII.	(^Ὄ Ω Προβηγγία ἡλιόλουστη!)	»	119

ΣΩΦΙΑ

Σοφία	»	128
-------	-----------------------------	---	-----

20

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝ. Ν. ΣΙΔΕΡΗ - ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐξεδόθησαν:

	Δραχμαι
Αθάνα Γ.	Πρωϊνὸ Ξεκίνημα 5.—
—	Ἄγάπη στὸν Ἐπαχτο 4.—
Αννίνου Χ.	Ἄττικαι Ἡμέραι 5.—
Γευπάρη Η.	Σκαραβαῖοι καὶ Τερρακόττες. 5.—
Δάφνη Στ.	Τὸ Ἀνοιχτὸ Παράθυρο (ποιήματα) 5.—
Δροσίνη Γ.	Φωτερὸ Σκοτάδια (ποιήματα). 5.—
—	Κλειστὰ Βλέφαρα (ποιήματα). 5.—
—	Ἄγροτικαι Ἐπιστολαὶ 5.—
—	Διηγήματα (τῶν ἀγῶνων καὶ τῆς πόλεως) 5.—
—	Τὸ Βοτάνι τῆς Ἀγάπης (διήγημα) 5.—
Δημητρακοπούλου Π.	Ἡ Σιδηρᾶ Διαθήκη (κοινωνικὴ Φυσιολογία). 6.—
—	Ο Βασιλεὺς Ὁθων (ἰστορικὸν ἔργονισμα). 4.—
Δουμᾶ νεοῦ	Ἡ Κυρία μὲ τὰς Καμελίας (μυθιστόρημα) 5.—
Δυνούνδη Ἐμ.	Διηγήματα (1920) 5.—
—	Τὸ Σπιτάκι τοῦ Γιαλοῦ 5.—
Μπάρετ Ο.	Αἱ ἡμέραι τοῦ Νέοωνος 10.—
Μωραϊτίδου Α	Διηγήματα τόμοι 5, ἔκαστος 6.—
Παλαμᾶ Κ.	Διηγήματα (πεζά) 5.—
Παπαντωνίου Ζ.	Τὰ Χελιδόνια (ποιήμ. γιὰ παιδιὰ τονισμένα) 10.—
Πολέμη Ι.	Σπασμένα Μάρμαρα (ποιήματα). 6.—
—	Βασιληὰς Ἀνήλιαγος 5.—
—	Παληὸ Βιολί 5.—
Προβελεγγίου Α.	Ο Φάουστ τοῦ Γκαϊτε 6.—
Σιδέρη Ι. Δάφνης Γρατσιέλλα Λαμαρτίνου 5.—
Τανάγρα Ἀγγέλ.	Οἱ Σπονγαλιεῖς τοῦ Αἴγαίου (διήγημα). 8.—
—	Ἄγγελος ἔξολοθρευτὴς (πολεμικὰ διηγήματα) 5.—
—	Μεγαλόχαρη (διήγημα) 5.—
—	Μαῦρες Πεταλοῦδες (διηγήματα) 4.—
Τσοκοπούλου Γ.	Γυναικεῖς τοῦ Βυζαντίου 5.—
—	Ξανθές! Μελαχροινές! 4.—
Φεγιὲ Ὄκτ.	Ἴσιορία ἐνὸς πτωχοῦ νέου 5.—